

— — — — —
— — — — —
ئۇيغۇر ياشلىرى ئۈچۈن
دىنىي ۋە مىللىي تەلىم - تەربىيە
پىروگراممىسى
— — — — —
— — — — —

دوكتور مۇھەممەد ئەلى
ئابدۇلخالق ئۇيغۇر
مۇھەممەد يۈسۈپ
تۈزگۈچلەر: ئابدۇلئەھد ھاپىز
مۆمىنجان سىدىق
ئابدۇلئەھد ئۇجات
مۇھەممەد ئىمىن ھاجىم

— — — — —
— — — — —
شەرقىي تۈركىستان ئۆلكىسى

ئۇيغۇر ياشلىرى ئۈچۈن
دىنىي ۋە مىللىي تەلىم - تەربىيە پروگراممىسى

دوكتور مۇھەممەد ئەلى
ئابدۇلخالق ئۇيغۇر
مۇھەممەد يۈسۈپ
ئابدۇلئەھەد ھاپىز تۈزگۈچىلەر:
مۆمىنجان سىدىق
ئابدۇلئەھەد ئۇجات
مۇھەممەد ئىمىن ھاجىم

2018 - يىل سېنتەبىر

بىرىنچى نەشرى

شەرقىي تۈركىستان ئۆلكىسى ئۆلكىسى نەشر قىلدى
ئىستانبۇل - تۈركىيە

مۇندەرجە

009	كىرىش سۆز
015	بىرىنچى باب: ئۆسمۈرلەر باسقۇچى
016	بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر
018	ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر
020	ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى
020	تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى
021	بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەرلەرنىڭ تەرجىمىھالى
022	ئالتىنچى دەرس: ئېقىم ۋە پىرىقلەر
023	يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى
025	سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى
025	توققۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى
026	ئونىنچى دەرس: ئىسلامىي پىكىر
027	ئون بىرىنچى دەرس: ئۇيغۇر تىلى - ئەدەبىياتى
028	ئون ئىككىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى
029	ئون ئۈچىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى ئورۇنلاش ئەمەلىي پروگراممىسى
030	ئون تۆتىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاقنى ئەمەلىي ئۆزلەشتۈرۈش پروگراممىسى
032	ئون بەشىنچى دەرس: ئاممىۋى پائالىيەت پروگراممىلىرى

- 033..... ئىككىنچى باب: ياشلار باسقۇچى
- 034..... بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 036..... ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 037..... ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى
- 038..... تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى
- بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە مەشھۇر شەخسلەرنىڭ
- 039..... تەرجىمىھالى
- 040..... ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي ئېقىملار
- 041..... يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى
- 042..... سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى
- 043..... توققۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى
- 043..... ئونىنچى دەرس: ئىسلامىي ئاڭ - پىكىر يېتىلدۈرۈش
- 044..... ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش
- 044..... ئون ئىككىنچى دەرس: ئۇيغۇر تىلى - ئەدەبىياتى
- 045..... ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى يېتىلدۈرۈش
- 046..... ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 047..... ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى
- 050..... ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىسى
- 052..... ئۈچىنچى باب: تەييارلىق باسقۇچى
- 053..... بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 055..... ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

- 055..... ئۇچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى
- 056..... تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى
- بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە مەشھۇر شەخسلەرنىڭ
- 057..... تەرجىمىھالى
- 058..... ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي ئېقىملار
- 059..... يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى
- 059..... سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى
- 060..... توققۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى
- 060..... ئونىنچى دەرس: ئىسلامىي ئاڭ - پىكىر يېتىلدۈرۈش
- 061..... ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش
- 062..... ئون ئىككىنچى دەرس: ئۇيغۇر تىلى - ئەدەبىياتى
- 062..... ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى يېتىلدۈرۈش
- 062..... ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 063..... ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 067..... ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى
- 068..... تۆتىنچى باب: تەشكىللەش باسقۇچى
- 069..... بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 071..... ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 072..... ئۇچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى
- 073..... تۆتىنچى دەرس: ئەھكام ۋە فىقھىي نۇسۇلى
- 074..... بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە سالىھلارنىڭ تەرجىمىھالىلىرى

- 076..... ئالتىنچى دەرس: مۇسۇلمان جامائەتلەر
- 077..... يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى
- 078..... سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى
- 079..... توقتۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى
- 080..... ئونىنچى دەرس: ئىسلامىي ئاڭ - پىكىر يېتىلدۈرۈش
- 081..... ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش
- 081..... ئون ئىككىنچى دەرس: كەلگۈسى ئىستراتېگىيە
- 082..... ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى يېتىلدۈرۈش
- 082..... ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىشنىڭ ئەمەلىي پروگراممىسى
- 083..... ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 086..... ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى
- 088..... بەشىنچى باب: دەۋەتچى يېتىلدۈرۈش باسقۇچى
- 089..... بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 090..... ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 091..... ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى
- 092..... تۆتىنچى دەرس: ئەھكام ۋە فىقھىي ئۇسۇلى
- بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە مەشھۇر شەخسلەرنىڭ
- 093..... تەرجىمىھالى
- 095..... ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي نېقىملار
- 096..... يەتتىنچى دەرس: تارىخ
- 097..... سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى

- 098..... توقتۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى
- 099..... ئونىنچى دەرس: پىكىرى ئاڭ يېتىلدۈرۈش
- 100..... ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش
- 101..... ئون ئىككىنچى دەرس: كەلگۈسى ئىستراتېگىيە
- 101..... ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى يېتىلدۈرۈش
- 102..... ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 103..... ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 107..... ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى
- 108..... ئالتىنچى باب: يېتەكچى ئۈستاز يېتىلدۈرۈش باسقۇچى
- 109..... بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 110..... ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر
- 111..... ئۈچىنچى دەرس: ئەقىدە
- 111..... تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى
- 112..... بەشىنچى دەرس: ئىسلاھاتچىلار تارىخى
- 113..... ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي مۇئەسسەسەلەر
- 113..... يەتتىنچى دەرس: تارىخ ئېڭى يېتىلدۈرۈش
- 115..... سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى
- 115..... توقتۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى
- 116..... ئونىنچى دەرس: پىكىرى ئاڭ يېتىلدۈرۈش
- 117..... ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش
- 118..... ئون ئىككىنچى دەرس: كەلگۈسى ئىستراتېگىيىسى

- 118..... ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېغى يېتىلدۈرۈش
- 119..... ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 120..... ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى
- 123..... ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ناھايتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھ تائالانىڭ نامى بىلەن
باشلايمەن

بارچە مەدەھىيە ۋە ئەڭ مۇكەممەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ رەببى ۋە مۆمىنلەرنىڭ مەدەتكارى جانابى ئاللاھ تائالاغا خاستۇر. ئاللاھ تائالاغا مەۋجۇداتنىڭ سانچە مەدەھىيە ئوقۇپ، ئۇنى ماختايمەن. ھەق دىننى ئىنسانىيەتكە يەتكۈزۈش ئارقىلىق ئۇلارنى كۆپىرى، زالالەت ۋە ئازغۇنلۇقنىڭ قاراڭغۇلۇقلىرىدىن قۇتۇلدۇرۇپ، ئىمان، ھىدايەت ۋە ھەقىقەتنىڭ نۇرىغا يېتەكلىگەن، ئىنسانىيەتنىڭ ئىپتىخارلىق ئۈلگىسى سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە - تائۇباتلىرىغا ۋە ئۇنىڭ يولىنى داۋاملاشتۇرۇپ بىزلەرگىچە يەتكۈزگەن ساھابىلىرىغا، شۇنداقلا تەقىمەتكىچە ھەق يولدا يۈرگەن مۆمىنلەرگە ئامانلىق تەلەيمەن ۋە سالام يوللايمەن.

ئاللاھ تائالانىڭ ئىنايىتى ۋە ياردىمى بىلەن «شەرقىي تۈركىستان ئۆلكىسى» دىكى ئەھلى ئىلىم قېرىن - داشلىرىمىزنىڭ تىرىشچانلىقى ۋە جىددىي باش قاتۇرۇپ ئىشلىشى نەتىجىسىدە، شەرقىي تۈركىستانلىق ياش - ئۆسمۈرلەر ئۈچۈن بۇ

تەلىم - تەربىيە پروگراممىسى ھازىرلىنىپ چىقتى. بۇ ھەققەتەن تەقدىرلەشكە تېگىشلىك ياخشى ئىش بولدى. مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن بۇ پروگراممىنى تۈزۈپ چىقىشقا ھەسسە قوشقان بارلىق قېرىنداشلىرىمغا رەھمەت ئېيتىمەن ۋە ئۇلارغا ئاللاھ تائالادىن تېخىمۇ زور مۇۋەپپەقىيەتلەر تىلەيمەن.

بۇ پروگرامما ناھايىتى ئەتراپلىق ۋە مۇناسىپ شەكىلدە ھازىرلانغان بولۇپ، ھەر قايسى مەكتەپ، مەدرىسىلەردىكى شەرقىي تۈركىستانلىق ياش - ئۆسمۈرلەرگە تېز پۇرسەتتە ئەمە - لىيلەشتۈرۈشنى تەۋسىيە قىلىمەن.

مۇھەممەد يۈسۈپ

«شەرقىي تۈركىستان ئۆلكىسى»

تەتقىقات گۇرۇپپىسى رەئىسى

كىرىش سۆز

جىمى ھەمدۇسانا ئالەملەرنىڭ رەببى ئاللاھقا خاستۇر. رەھمەت، مەغپىرەت، دۇرۇت ۋە سالاملار ئۇلۇغ رەھبىرىمىز مۇھەممەد سەللالاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلىرىگە ۋە قىيامەت كۈنىگىچە ئۇنىڭ ئىزىدىن ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن، ئامىن!

ھەرقانداق بىر مىللەتنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتىن تە - رەققىي قىلىشى، گۈللىنىشى، يۈكسىلىشى، ئىنسانىيەت دۇنياسىغا تارىخىي تۆھپىلەرنى قوشۇشى ئاشۇ مىللەتنىڭ تەلىم - تەربىيەگە ۋە ئىلىم - پەنگە قانچىلىك ئەھمىيەت بېرىشىگە باغلىق. ئەگەر بىر مىللەت ئىلىم - مەرىپەتسىز، ئاڭ - سەۋىيەسىز قالسا، ئەتراپىنى جاھالەت قاپلايدۇ، مىللەت ئاستا - ئاستا يوقىلىشقا، مۇنقەرز بولۇشقا يۈز تۇتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈنمۇ، جانابى ئاللاھ جاھالەت ۋە نادانلىق قاپلاپ كەتكەن قاراڭغۇ جەمئىيەتنى ئىسلاھ قىلىش ئۈچۈن ئاخىر زامان پەيغەمبىرى مۇھەممەد سەللالاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنى پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتكەن چاغدا، تۇنجى ۋەھىينى "ئوقۇ" بىلەن باشلىغان. كىشى ئوقۇغان، ئۆگەنگەن ۋە بىلىم ئاشۇرغان چاغدىلا، توغرا يول تېپىپ ماڭالايدۇ، خەلقگە ۋە مىللەتكە پايدىلىق ئىشلارنى قىلىپ بېرەلەيدۇ. ھەممىدىن

مۇھىمى، ياراتقان ئىگىسىنى ھەقىقىي رەۋىشتە تونۇپ يېتەلەيدۇ. گەرچە ئۇيغۇر خەلقىمىز تارىختا ئۆچمەس ئىزلارنى قالدۇرغان، شانلىق تۆھپىلەرنى ياراتقان بولسىمۇ، بۈگۈنكى كۈندە ۋەتەن ئىچىدىكى قېرىنداشلار ھەر جەھەتتىن ئېزىش ۋە ئاسسىمىلياتسىيە سىياسىتىگە دۇچ كەلسە، مۇھاجىرەتتىكى قېرىنداشلار ئۆزلىرى تۇرىۋاتقان ھەرقايسى دۆلەتلەرگە سىڭىپ يوق بولۇپ كېتىش خەۋپىگە دۇچ كەلمەكتە. بۇلارغا نەزەر سالغىنىمىزدا، دىنىي ۋە مىللىي كىملىكىمىزنى قوغداپ قېلىش، ھەر ساھەدە ئىخ-تېئاساسلىق، ئىقتىدارلىق، ياراملىق ۋە تۆھپىكار ئادەملەرنى يېتىلدۈرۈش، كەلگۈسى نىشان ۋە غايىمىزگە غەلبىلىك ھالدا يېتىش ئۈچۈن ئۆزىمىزنى ۋە ئەۋلادلىرىمىزنى سىستېمىلىق ھالدا تەربىيىلىشىمىز، خەلقىمىزنىڭ ئاڭ - سەۋىيەسىنى ئۆستۈرۈشكە تىنىم تاپماستىن تىرىشىشىمىز نە قەدەر زۆرۈر - ھە!؟

«شەرقىي تۈركىستان ئۆلكىلەر بىرلىكى» دىكى ئەھلى ئىلىم قېرىنداشلىرىمىز بۇ ئىشقا باش قاتۇرۇپ، بەزى ئوقۇش ماتېرىياللىرىدىن پايدىلانغان ھالدا، قوللىنىدىكى بۇ تەلىم - تەربىيە پروگراممىسىنىڭ سىناق نۇسخىسىنى تۇنجى قەدەمدە ئاددىي قىلىپ تۈزۈپ چىقتى. چۈنكى سىستېمىلىق تەلىم - تەربىيە ئېلىپ بېرىلمىسا، مەقسەتكە يېتىش ۋە مۇددىئانى ئىشقا ئاشۇرۇش نىسبىتى تۆۋەن ياكى نەتىجىسىز بولىدۇ.

بۇ پروگرامما ئاساسەن ئۆسمۈرلەر باسقۇچى، ياشلار باسقۇچى، تەييارلىق باسقۇچى، تەشكىللەش باسقۇچى، دەۋەتچى يېتىلدۈرۈش

باسقۇچى ۋە يېتەكچى ئۇستاز يېتىلدۈرۈش باسقۇچىدىن ئىبارەت ئالتە باسقۇچنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ھەربىر باسقۇچ ئۆز ئىچىگە ئالغان سىستېمىلىق تەربىيەلەش ئۇسۇلى ئۆز نۆۋىتىدە تەپسىلىي چۈشەندۈرۈلدى.

قوللىغۇچى بۇ تەلىم - تەربىيە پروگراممىسى ئۇيغۇر خەلقىنىڭ، بولۇپمۇ ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ دىنىي قىممەت قاراشقا ئىگە، ساغلام ئېتىقادلىق، گۈزەل ئەخلاقلىق، جەمئىيەتكە تەسىر كۆرسىتەلەيدىغان، دۇنيا ۋە ئاخىرەتلىكى ئۈچۈن كۈرەش قىلىدىغان ياخشى مۇسۇلمان بولۇپ يېتىشىپ چىقىشىنى مەقسەت قىلىدۇ. شۇنداقلا، ئۇلارنىڭ مىللىي قىممەت قاراشقا ئىگە، ۋەتەننى ۋە مىللىتىگە ياراملىق ئىختىساس ئىگىلىرى بولۇپ يېتىلىشىگىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن، بۇ پروگراممىنى ئىجرا قىلىش جەريانىدا پايدىلىنىشقا تېگىشلىك ماتېرىياللار ئىچىدە دىنىي كىتابلارلا كۆرسىتىلىپ قالماستىن، شانلىق تارىخىمىزغا، مىللىي ئۆرپ - ئادەتلىرىمىزگە دائىر كىتابلارمۇ كۆرسىتىلدى.

بۇ پروگراممىنى ئۆگىنىش، ئۆزلەشتۈرۈش ۋە ئىجرا قىلىش جەھەتتە بەشتىن ئونغىچە ئوقۇغۇچى ياكى كىشىدىن تەركىپ تاپقان كىچىك سۆھبەت گۇرۇپپىلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئامال بار يېتەكچى ئۇستازلارنىڭ ياردىمىدە پائالىيەت ئېلىپ بېرىش، گۇرۇپپا ئەزالىرىغا مۇناسىۋەتلىك دەرسلەردىن ۋەزىپە تاپشۇرۇلۇپ، ۋەزىپە ئالغان ھەربىر ئەزا ئۆزى ئۈستىگە ئالغان دەرس ئۈستىدە ياخشى ئىزدىنىپ ھازىرلىق قىلىپ كېلىپ، گۇرۇپپا

ئەزالىرىغا سۆزلەپ بېرىشى، يېتەرسىز تەرەپلىرىنى يېتەكچى ئۇستاز تولدۇرۇشى كېرەك. بۇ خىزمەت يېتەكچى ئۇستازلارنىڭ سايسىدە تېخىمۇ جانلىق، تېخىمۇ نەتىجىلىك ئېلىپ بېرىلىدۇ. يېتەكچى ئۇستاز كەمچىل بولۇشتەك ئەھۋال ئاستىدا، بىرەر مۆتىۋەر كىشىنىڭ باشچىلىقىدا ئائىلە ئىچىدە سىستېمىلىق ۋە مۇئەييەن مۇددەتكە بۆلۈپ سۆھبەت ئۇيۇشتۇرۇش، دوستلار ئارا قەرەللىك سۆھبەت ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىقىمۇ بۇ خىزمەتنى ئېلىپ بارغىلى بولىدۇ. بۇ ساھەدە ئۇيۇشتۇرۇلغان سۆھبەت ۋە دەرسلەرگە ئىزچىل قاتنىشىش، قاتناشقۇچىلار ئۈچۈن شارائىت ۋە مۇھىت يارىتىپ بېرىشكە ياردەمچى بولۇش، مۇناسىۋەتلىك كىتاب ۋە ژورناللاردىن پايدىلىنىش قاتارلىقلارغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. بۇ پروگراممىدا ئۆزلۈكىدىن دەرس قىلىپ ئۆگەنگۈچىلەرگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈنگەن بولۇپ، شۇ سەۋەبتىن، پايدىلىنىش ماتېرىياللىرىغا ئامال بار ئۇيغۇرچە كىتابلار كۆرسىتىلدى. بۇ يەردە ئەسكەرتىشكە تېگىشلىك يەنە بىر نۇقتا شۇكى، پروگرامما ئىچىدە كۆرسىتىلگەن دەرسلىك ۋە ئالاقىدار كىتاپلار تېمىلار بويىچە جەدۋەللەشتۈرۈلۈپ، ھەپتىلىك، ئايلىق، يىللىق پىلانغا بۆلۈنۈپ ئىجرا قىلىنسا ئۈنۈمى بەك ياخشى بولىدۇ.

بۇ پروگراممىنى تۈزۈپ چىققان قېرىنداشلار مۇشۇ ساھەدە يېزىلغان ئەرەبچە ماتېرىياللاردىن، شۇنداقلا، بىر قىسىم ئۇيغۇرچە ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىپ ۋە ئۆزلىرىنىڭ ھايات تەجرىبىلىرىنى بىرلەشتۈرۈپ تۈزگەن بولسىمۇ، تۇنجى ئەمگەك بولغاچقا، ھەر

تۈرلۈك نۇقسان ۋە خاتالىقلاردىن خالىي ئەمەس. شۇڭا، ئۇنى تېخىمۇ بېيىتىپ، تېخىمۇ ساغلام پروگرامما ھالىغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، مۇشۇ ساھەگە قىزىقىدىغان، كۆڭۈل بۆلىدىغان، جان كۆيدۈرۈپ خىزمەت قىلىدىغان مۆتىۋەر ئۇستازلارنىڭ تەنقىت - پىكىرلىرىنى ئايماسلىقىنى ۋە تۈزىتىش بېرىشىنى چىن دىلىمىزدىن ئۈمىد قىلىمىز.

_ تۈزگۈچىلەردىن

بىرىنچى باب: ئۆسمۈرلەر باسقۇچى

ئۆسمۈرلەر باسقۇچى ئاساسەن 12 - 16 ياش ئارىلىقىدىكى تولۇقسىز ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىدىن تەركىب تاپقان ئۆسمۈرلەرگە قارىتىلغان تۆت يىللىق تەربىيەلەش پروگراممىسى بولۇپ، تەربىيەلەش مەقسەت قىلىنغان ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىقتىدارى، شارائىتى ۋە ئىمكانىيىتىگە قاراپ، بۇ پروگراممىنى ئىككى يىلغا قىسقارتىشقىمۇ بولىدۇ.

بۇ باسقۇچتا تۆۋەندىكى مەزمۇنلارنى باشلانغۇچ سەۋىيە - دە ئۆزلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىلىدۇ:

- ئىمان ئاساسلىرى
- گۈزەل ئەخلاق
- جىسمانىي لايىقەت
- زۆرۈر شەرتى بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. ئۆسمۈرلەرنى پاك، دىيانەتلىك، شەرم - ھايالىق ۋە بىلىملىك قىلىپ يېتىلدۈرۈش.
2. قۇرئان كەرىمنى ئۆلچەملىك يادلاش، تىلاۋەت قىلىش ۋە ھەقىقىي چۈشىنىش.

3. قەلبىگە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام سۆيگۈسىنى، شۇنداقلا، ئىسلام ئۇمىتىدىن چىققان ياخشى كىشىلەر سۆيگۈسىنى سىڭدۈرۈش.
4. ئۈنۈملۈك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، تەربىيەلەنگۈ - چىنىڭ ئۆسۈپ - يېتىلىش دەۋرىدىن بىخەتەر ۋە سالامەت ئۆتۈۋېلىشىغا ياردەم بېرىش.
5. ئىشەنچلىك تەلىم - تەربىيە سورۇنلىرىغا قاتنىشىپ، ياخشى سۆھبەتداشلارنى تاللاشقا ۋە نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتىشكە رىغبەتلەندۈرۈش.
6. جىسمانىي جەھەتتىن ساغلام يېتىلىش مۇھىتىنى ھازىرلاپ بېرىش.
7. بالىلاردىكى ئالاھىدە تالانت، زېرەكلىك ۋە شىجائەت ئالا - مەتلىرىنى مۇلاھىزە قىلىپ، ئۇنى تېخىمۇ يېتىلدۈرۈش.

◀ ئۆسمۈرلەر باسقۇچىدا پايدىلىنىشقا تېگىشلىك دەرسلەر

بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

قۇرئان كەرىمنى تىلاۋەت قىلىش ۋە يادلاش ئارقىلىق ئاللاھنىڭ سۆزىدىن ئىبارەت بۇ مۇقەددەس ئىلاھىي كىتاب بىلەن بولغان ئالاقىنى مۇستەھكەملەش ئۈچۈن كىشىنى مۇشۇ باسقۇچتىن باشلاپ كۈندىلىك قۇرئان تىلاۋىتىگە ئادەتلەندۈرۈش.

1 - قۇرئان كەرىم:

- قۇرئان كەرىمنىڭ 30 - پارىسىنى (يەنى، ئەممە پارىسىنى سۈرە نەبەدىن سۈرە ناسقىچە تولۇق) يادلاش.
- ئەممە پارىسىدىكى بارلىق سۈرلەرنىڭ ئاددىلاشتۇرۇلغان تەپسىرىنى ئوقۇپ چىقىش بىلەن بىرگە، قۇرئان كەرىمنىڭ تۆۋەندىكى قىسىملىرىنى كېڭەيتىپ شەرھىلەش:
 1. خەندەك قىسىمى.
 2. ئەسھابۇلجەننە قىسىمى.
 3. ئەسھابۇلكەھفى قىسىمى.
 4. سالھ ئەلەيھىسسالامنىڭ تۈگىنىنى ئۆلتۈرۈش قىسىمى.
 5. پىرئەۋن قىسىمى.
 6. پىل قىسىمى.

◀ فاتىھە، ئىخلاس، ئەسر، قارىئە، قەدر قاتارلىق سۈرلەرنىڭ كېڭەيتىلگەن تەپسىرىنى ئوقۇپ چىقىش.

2 - قۇرئان كەرىمگە ئالاقىدار بىلىملەر:

◀ تەجۋىد ئەھكاملىرىنى نەزەرىيە تەپسىلاتىغا كىرمەستىن ئېغىزىكى مەشىق قىلىش، لېكىن مۇشۇ باسقۇچتا تۇرۇپ تەجۋىد ئەھكاملىرىنى ئۈگىنىشكە سەۋىيەسى يېتىدىغانلار بولسا، ئۆگىنىشەرسە بولىدۇ.

◀ تەربىيەلەنگۈچىنىڭ دىققىتىنى تۆۋەندىكى نۇقتىلارغا مەركەزلەشتۈرۈپ، قۇرئان كەرىم ھازىر قوللىمىزدا قانداق بولسا،

ئاللاھ تەرىپىدىن شۇ پېتى نازىل قىلىنغانلىقى ھەققىدە چۈشەنچە بېرىش:

- ۋەھىي
- قۇرئان كەرىمنىڭ نازىل قىلىنىشى.
- قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى ۋە ئىككىنچى قېتىملىق جەملىنىشى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- قۇرئان كەرىم.
- زېرىپ قارىماقچىنىڭ «ئەمە پارە تەپسىرى» ناملىق ئەسىرى.
- مۇھەممەد سالىھ داموللاھاجىمنىڭ «ئاخىرقى ئىككى پارە تەپسىرى» ناملىق ئەسىرى.
- قۇرئان بىلىملىرىگە ئالاقىدار ئوقۇشلۇق «دىن ۋە ھايات» ناملىق ئەسەردىن ئېلىنىدۇ.
- مۇھەممەد يۈسۈپ قارىمنىڭ «قۇرئان كەرىم قانداق كىتاب؟» ناملىق ئەسىرى.
- قۇرئاندىكى قىسسىلەر ناملىق ئەسەر ياكى قۇرئاننىڭ ئۇيغۇرچە تەرجىمىسىگە قىستۇرۇلغان ئىزاھاتلاردىن پايدىلىنىشقا بولىدۇ.

ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ھەدىسنىڭ نېمىلىكى ۋە ئەھمىيىتى ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش.

- يىگىرمە ھەدىس يادلاش .
- يادلىغان ھەدىسلەرنىڭ ئاددىي ئىزاھاتىنى ئوقۇش .
- تۆۋەندىكى مۇناسىۋەتلەردە ئوقۇلىدىغان دۇئالارنى يادلاش :
 1. يېمەك - ئىچمەك دۇئاسى .
 2. ئۇخلاشتىن بۇرۇن ۋە ئويغانغاندىن كېيىن ئوقۇلىدىغان دۇئا .
 3. يېڭى كىيىم كىيىش دۇئاسى .
 4. مەسجىدكە كىرىپ - چىقىش دۇئاسى .
 5. قاتناش ۋاسىتىلىرىگە ئولتۇرۇش دۇئاسى .
 6. ھاجەتخانىغا كىرىپ - چىقىش دۇئاسى .
 7. ئولتۇرۇش (سورۇن) ئاخىرلاشقاندا ئوقۇلىدىغان دۇئا .
 8. ئۆيگە كىرىپ - چىقىش دۇئاسى .
 9. سەپەر قىلىش دۇئاسى .
 10. ئىستىخارە ۋە ھاجەت دۇئاسى .
- ئەتىگەن - ئاخشامدا ئوقۇلىدىغان قىسقارتىلما دۇئالارنى يادلاپ داۋاملىق ئوقۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

1. ئىمام نەۋەۋىنىڭ «قىرىق ھەدىس» ناملىق ئەسىرى ۋە تەرجىمىسى .
2. مۇھەممەد يۇسۇف قارىمنىڭ «ئىلاھى قورغان» ناملىق ئەسىرى .
3. ھىسنۇلمۇسىلىم ناملىق زىكىر - دۇئا كىتابى .
4. زىكىر ۋە دۇئالار ھەققىدە ھازىرلانغان كىتابچىلار .

ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەربىيە ئالغۇچىدا ئاللاھ تائالانى سۆيۈش ۋە ئۇ زاتقا مۇتلەق ئىتائەت قىلىش روھىنى يېتىلدۈرۈش.
- ئاللاھنىڭ ئۇنى ھەر دائىم كۆزىتىپ تۇرىدىغانلىقىغا ئىماننى ئاشۇرۇش.
- ئىمان بىلەن ياخشى ئەمەللەرنىڭ بىر - بىرىدىن ئاي-رىلمايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈش.
- تاغ، دېڭىز، ئاسمان - زېمىن، ئىنسان ۋە ھايۋاناتلار قاتارلىق جىمى مەۋجۇداتلاردىكى ئىلاھىي قانۇنىيەتلەر ئۈستىدە پىكىر يۈرگۈزۈشكە ئادەتلەندۈرۈش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ئابدۇلقادىر داموللامنىڭ «ئەقائىدى زەرۋىيە» ناملىق ئەسىرى.
- مۇھەممەد يۈسۈف قارىمنىڭ «ئىسلام ئەقىدىلىرى» ناملىق ئەسىرى.
- م. زەقۇقىنىڭ «دىنىي ئەقىدە ۋە ئۇنىڭ ئىنسان ھاياتىدىكى ئەھمىيىتى» ناملىق ئەسىرى.

تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىبادەتنى توغرا ئادا قىلىش.

• تۆۋەندىكى تېمىلارنى تەپسىلاتىغا كىرمەستىن ئۆگىنىش بىلەن بىرگە ئۇنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش:

1. تاھارەت ئەھكامللىرى.

2. ناماز ئەھكامللىرى.

3. روزا ئەھكامللىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- مۇھەممەد يۇسۇف قارىمنىڭ «ئۆسمۈرلەر ئۈچۈن دىنىي سا-ۋات» ناملىق ئەسىرى.
- مۇھەممەد يۇسۇف قارىمنىڭ «ناماز ئەھكامللىرى ۋە قائىدە تەرتىپلىرى» ناملىق ئەسىرى.
- مۇھەممەد يۇسۇف قارىمنىڭ «روزا» ناملىق ئەسىرى.
- مۇھەممەد يۇسۇف قارىمنىڭ «دىن ۋە ھايات» ناملىق ئەسىرىدىن مۇناسىۋەتلىك مەزمۇنلار.

بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەرلەرنىڭ تەرجىمىھالى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەربىيەلەنگۈچىنىڭ قەلبىدە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مۇھەببىتى چوڭقۇر يىلتىز تارتىشى.
- بارلىق ئىش - ھەرىكەتلىرى ۋە دەۋەت خىزمەتلىرىدە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى ئۆلگە قىلىشى.
- ھېچبىر پەيغەمبەرنى ئايرىماستىن ھەممىسىنى بىردەك سۆيۈشى.

- پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ تەرجىمىھالىدىن سەۋىيىسى ۋە ياش قورامىغا ماس تاللانمىلارنى ئوقۇشى.
- تۆۋەندىكى پەيغەمبەرلەر قىسسىلىرىنى ئوقۇشى:
 1. ئادەم ئەلەيھىسسالام ۋە يارىتىلىش مەسىلىسى.
 2. نۇھ ئەلەيھىسسالام ۋە دەۋەت يولىدا سەۋرچان بولۇش مەسىلىسى.
 3. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ۋە ساپ تەۋھىد مەسىلىسى.
 4. يۇسۇف ئەلەيھىسسالام ۋە توغرا - دۇرۇس بولۇش مەسىلىسى.
 5. ئىسا ئەلەيھىسسالامنىڭ ھەقىقىي كىملىكى ۋە ئۇچۇر ئىلاھ ئېتىقادىنىڭ خاتالىقى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ئەبۇلھەسەن نەدەۋىنىڭ «پەيغەمبەرلەر قىسسىسى» ناملىق ئەسىرى.
- مۇھەممەد سالىھ داموللاھاجىمنىڭ «پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ تەرجىمىھالى» ناملىق تەرجىمە ئەسىرى.
- ئەھمەد بەھجەتنىڭ «ئاللاھنىڭ پەيغەمبەرلىرى» ناملىق ئەسىرى.

ئالتىنچى دەرس: ئېقىم ۋە پىرقىلەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىنسان پىكرىنىڭ يېتىلىش، شەكىللىنىش باسقۇچى

بولغان ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدە، ئۇلارغا ئاتېئىزم، شۇنداقلا، ئەھلى سۈننەت ۋە لىجامائەتنىڭ سىرتىدىكى قارىماققا ئىسلامغا مەنسۇپ، ئەمەلىيەتتە ئىسلامدىن يىراق تۆۋەندىكىدەك بەزى گۇرۇھلار ھەققىدە چۈشەنچە بېرىش ئاساسىي مەقسەتتۇر.

- ئاتېئىزم.
- شىئە گۇرۇھلىرى.
- ئازغۇن تائىپلەر.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- شەيخ شەئراۋىنىڭ «ئاللاھنىڭ بارلىقىغا ماددىي دەلىللەر» ناملىق ئەسىرى.
- مۇستافا مەھمۇدنىڭ «دىنسىز تونۇشۇم بىلەن سۆھبەت» ناملىق ئەسىرى.
- بىر تۈركۈم تەبىئىي پەن ئالىملىرىنىڭ «ئاللاھ تېخىمۇ تەجەللى قىلماقتا» ناملىق ماقالىلار توپلىمى.
- مۇھەممەد يۇسۇف قارىمنىڭ «دىن ۋە ھايات» ناملىق ئەسىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك بۆلۈمى.
- مۇھەممەد يۇسۇف قارىمنىڭ «ئازغۇن پىرقىلەر» ناملىق ئەسىرى.

يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەربىيەلەنگۈچىنىڭ ئىسلام دىنىنىڭ ئىنسانىيەتنى قاراڭغۇ-

- لۇقتىن يورۇقلۇققا چىقىرىش ئۈچۈن كەلگەنلىكىنى بىلىشى.
- «ئىسلام دىنى ئىنسانلارنى كۆپىنچە قاراڭغۇ زۇلمىتىدىن ئىماننىڭ نۇرىغا چىقىرىش ئۈچۈن كەلگەن» دېگەن ئايەتنىڭ مەزمۇنىغا ئاساسەن، تەربىيەلەنگۈچى ئىسلام دىنى كېلىشتىن ئىلگىرىكى ئەرەب دۇنياسى ۋە ئۇلارغا قوشنا مىللەتلەردىن بولغان رۇم، فارس، مىسىر خرىستىئانلىرى (قىبىتلار)، ھەبەشلەر ۋە ھىندىلار ھەققىدە ئومۇمىي چۈشەنچىگە ئىگە بولۇشى.
- ئىسلام دىنىنىڭ شۇ مىللەتلەرگە روھىي، ئىجتىمائىي، ئىنسانىي، سىياسىي ۋە مەرىپەت ساھەلىرىدە ئېلىپ كەلگەن ئۆزگىرىشلەرنى مۇلاھىزە قىلىشى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

تېمىغا ئالاقىدار مۇناسىپ كىتابلار تاللانسا بولىدۇ.

ئەسكەرتىش: تارىخ بولسا ئىنسانىيەت خاتىرىسى، ئىبرەت - لىك ۋە قەلىكلەرنىڭ پۈتۈكى ۋە ئۇلارنىڭ قىلمىشىغا ئادىل گۇۋاھچىدۇر. بىزگە مۇھىم بولغىنى ئومۇمەن ئىنسانىيەت تارىخى بىلەن ئىسلام ئومىتىنىڭ تارىخى. بولۇپمۇ، ئوتتۇرا ئاسىيا تارىخىدۇر. ئۇنى ئوقۇش ئارقىلىق تارىختىكى ھەل قىلغۇچ پەيتلەرنى، مىللەتلەرنىڭ ئەھۋالىنى بىلەلەيمىز، نەزەر دائىرىمىزنى كېڭەيتىمىز. دەرھەققەت، تارىخنىڭ كۆز ئالدىمىزدىكى رېئاللىقنى چۈشىنىشىمىزگە ياردىمى بولىدۇ. بولۇپمۇ شەرت - شارائىت بىلەن تۈرتكىلەر ئوخشاپ كەتكەن ئەھۋالدا تېخىمۇ شۇنداق.

بۇ سەۋەبتىن، ئۆزلەشتۈرۈش مۇھىم بولغىنى تارىخنىڭ تەپسىلاتى ئەمەس، چۈنكى ئۇنىڭ چېكى يوق. ئەكسىچە، ئىبرەت، ئۇلۇغلىق، شانۇشەۋكەت گەۋدىلەنگەن نۇقتىلىرىدۇر.

سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- پارلاق كەلگۈسىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ياشلارنىڭ ئۆز رولىنى بىلىپ يېتىشى.
- ئىسلامغا مەنسۇپ بولغانلىقىنىڭ تەقەززاسىنى بىلىشى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ھەسەنۇل بەننانىڭ «رىساللەر مەجمۇئەسى» ناملىق ئە - سىرىدىن «ياشلارغا»، «بىزنىڭ دەۋىتىمىز» ۋە «ئىنسانلارنى نېمىگە چاقىرىمىز» ناملىق بابلار.
- فەتھى يەكەننىڭ «مۇسۇلمانلىقىم مەندىن نېمىلەرنى تەلەپ قىلدۇ» ناملىق ئەسىرى.

توقمۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئاددىياتى باشقۇرۇش ماھارەتلىرىنى يېتىلدۈرۈش؛ مەسىلەن:
 1. نۇتۇق سۆزلەش ماھارىتى.
 2. ئوي - پىكىرلىرىنى رىئەتلىق ھالدا يېزىپ قالدۇرۇش

ماھارىتى .

3. سورۇن باشقۇرۇش ماھارىتى .

◀ بۇلارنى ۋۇجۇدقا چىقىرىش ئۈچۈن تۆۋەندىكىدەك پائا-
لىيەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلسا ياخشى بولىدۇ:

1. ئىمانىي تۈنەك ئۆتكۈزۈش .

2. دالاسەيلىسى .

3. پۈتۈپ قاتارلىق ھەر خىل مۇسابىقە پائالىيەتلىرى .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

مۇناسىۋەتلىك ئايەت، ھەدىس ۋە كىتابلار.

ئۈنۈنچى دەرس: ئىسلامىي پىكىر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلامنىڭ ھەممىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىنتايىن كەڭ دائىرىلىك، ئالەمشۇمۇل بىر دىن ئىكەنلىكىنى چۈشىنىپ يېتىشى .
- ئىسلام ھەر زامان ۋە ھەر ماكان، شۇنداقلا، بارلىق ئىنسانلارغا ماس كېلىدىغان دىن ئىكەنلىكىنى چۈشىنىپ يېتىشى .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «تەلىماتلار رسالىسى» ئىمام ھەسەنۇل بەننا .

• «ئىسلامنىڭ ئومۇمىي خۇسۇسىيەتلىرى» يۇسۇف قەرزىۋى.

◀ بۇ ھەقتە ئاڭ سەۋىيەنى تېخىمۇ ئاشۇرۇش ئۈچۈن تۆۋەندىكى مەسىلىلەردە تەتقىقات ئېلىپ بېرىش پايدىلىق:

1 - مۇھىت بۇلغىنىش مەسىلىسى:

مۇھىت بولغىنىشنىڭ ئالامەتلىرى، سەۋەبلىرى، ئىنسانلارغا بولغان تەسىرى، مۇھىت ئاسراش ئۇسۇلى، مۇھىت ئاسراش ئورگانلىرى ۋە ئىسلامنىڭ مۇھىت ئاسراش ھەققىدىكى تەلىماتلىرى.

2 - دۇنيادىكى نامراتلىق مەسىلىسى:

نامراتلىق يۈز بېرىۋاتقان ئورۇنلار، نامراتلىق سەۋەبلىرى، نامراتلىق ۋە ئاچارچىلىق مەسىلىسىگە باي دۆلەتلەرنىڭ تۇتقان پوزىتسىيىسى، ئىسلامنىڭ نامراتلىقنى قانداق بىر تەرەپ قىلىشى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- گېزىت - ژۇرناللار.
- تور بەتلىرى.
- «مشكلة الفقر وكيف عالجها الإسلام» يوسف القرضاوي

ئون بىرىنچى دەرس: ئۇيغۇر تىلى - ئەدەبىياتى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئانا تىلنى پىششىق ئۆزلەشتۈرۈش.
- خام سۆزلەر ۋە ئاتالغۇلارنىڭ مەنىلىرىنى توغرا، تارىخىي

- ئارقا كۆرۈنۈشى بىلەن چۈشىنىش.
- ئىملا قائىدىلىرىنى ئۆگىنىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئابدۇلقادىر داموللام ھەققىدە قىسسە» خېۋىر تۆمۈر.
- «ئۆمۈر مەنزىللىرى» شېئىرلار توپلىمى. ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر.
- «سەرسان روھ» ئەخەت تۇردى.
- «بوۋام شۇنداق ئۆگەتكەن» يار مۇھەممەد تاھىر تۇغلۇق.
- ئۇيغۇر تىلى ۋە ئىملا قائىدىسى ھەققىدە يېزىلغان بىرەر كىتاب (باشقا مۇناسىپ ئوقۇشلۇق تاللانسىمۇ بولىدۇ).

ئون ئىككىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئۆسمۈرلەرنى تەتۈر ئاخبارات تەشۋىقاتلىرىنىڭ زەھەرلىشىدىن ساقلاش.
 - ئاخباراتنى ھازىرقى زاماندا كەم بولسا بولمايدىغان ئاقارتىش قورالى سۈپىتىدە ئىشلىتىشنى ئۆگىتىش.
 - ئومۇمەن جەمئىيەت مەسلىلىرى، خۇسۇسەن مۇسۇلمانلار مەسلىلىرىگە قارىتا توغرا چۈشەنچە ھاسىل قىلدۇرۇش.
- ◀ بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكى پائالىيەتلەر ئېلىپ بېرىلسا بولىدۇ:

1. ئىسلامىي ۋە پايدىلىق ئىلمىي مۇنازىرە مۇنبەرلىرىگە

2. ئاخباراتتا ئېلان قىلىنغان بەزى مەسىلىلەرنى ئۆزئارا مۇنازىرە قىلىشىش.
3. ئاخباراتنىڭ پايدا - زىيانلىرى ۋە ئۇنى پايدىلىق قوللىنىش ئۇسۇللىرى ھەققىدە ھازىرلانغان ماتېرىيال - لارنى ئوقۇتۇش.
4. پايدىلىق ئۇن - سىن ماتېرىياللىرىنى كۆرسىتىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئۆمەر مۇختار»، «رسالە» قاتارلىق فىلىملەر.
- تارىخىي ھۆججەتلىك فىلىملەر.
- كارتون فىلىملەر.
- تاماكا، ھاراق، زەھەرلىك چېكىملىكلەر، شۇنداقلا، ئېيدىز قاتارلىق يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر ھەققىدە پايدىلىق سىن ھۆججەتلىرى.
- پايدىلىق ئۇن ماتېرىياللىرى.
- تور بەتلەر ۋە مۇنازىرە مۇنبەرلىرى.

ئون ئۈچىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى ئورۇنلاش ئەمەلىي

پروگراممىسى

- سۈننەتكە ئۇيغۇن تاھارەت ئېلىش.
- بەش ۋاقىت نامازنى ۋاقتىدا ئادا قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، مەكرۇھاتلاردىن يىراق بولۇش.
- بامدات نامىزى ئۈچۈن سەھەر ئويغىنىش.

- پەرز روزىنى تولۇق تۇتۇش .
- روزىنى بۇزىدىغان ئىشلاردىن يىراق بولۇش .

ئون تۆتىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاقنى ئەمەلىي ئۆزلەشتۈرۈش پىروگراممىسى

ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئاسان بولسۇن ئۈچۈن بۇ پىروگراممىنى ئۈچ تارماققا بۆلدۈك .

1. روھنى يۈكسەلدۈرۈپ، نەپسىنى پاكلاش پىروگراممىسى .
2. مۇئامىلە پىروگراممىسى .
3. مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پىروگراممىسى .

1 - نەپسىنى پاكلاش پىروگراممىسى:

- قۇدرىتى يەتكەن مىقداردا قۇرئان يادلاش، ئاز دېگەندە مۇشۇ پىروگراممىدا كۆرسىتىلگەننى يادلاش .
- كۈندىلىك قۇرئان تىلاۋەت قىلىشنى قولدىن بەرمەسلىك .
- كۈندىلىك ئوقۇلىدىغان دۇئالارنى داۋام قىلىش .
- نىيەت قىلىش قائىدە - يوسۇنلىرىنى ئۆگىنىپ، ئاللاھ تائالا ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرى بىلەن قانداق مۇئامىلىدە بولۇشنى بىلىش .
- باشقىلارنى مەسخىرە قىلىش، غەيۋەت، چېقىمچىلىق ۋە ناشايان گەپ - سۆزلەردىن يىراق بولۇش .

2 - مۇئامىلە پىروگراممىسى:

◀ ئاتا - ئانا، ئۇرۇق - تۇغقان ۋە چوڭلار بىلەن بولىدىغان

مۇئامىلە:

1. ئاتا - ئانىغا ياخشىلىق قىلىپ، ئۇلار بىلەن ئەدەب - ئەخلاقلىق مۇئامىلىدە بولۇش.
2. ئۇرۇق - تۇغقان ۋە قوشنىلارغا ئەدەب - ئەخلاق بىلەن مۇئامىلە قىلىش.
3. چوڭلارغا ھۆرمەت قىلىپ، كىچىكلەرنى ئاسراش.
4. پىشقەدەم دەۋەتچى ۋە سالھ كىشىلەرگە ئېھتىرام بىلدۈرۈش.

◀ ئاۋام بىلەن بولىدىغان مۇئامىلە:

1. سالام بېرىش قائىدە - يوسۇنلىرىنى ئۆگىنىپ، ئۈچ - رىغانلارغا سالام قىلىش.
2. سۆزلەش، رۇخسەت سوراڭ، مەسجىدكە كىرىش ۋە يېمەك - ئىچمەك ئەدەب - ئەخلاقلىرىنى ئۆگىنىش.
3. باشقىلارنىڭ قىلغان ياخشىلىقىغا رەھمەت ئېيتىش.
4. ھەر تۈرلۈك ئالدامچىلىقتىن يىراق بولۇش.
5. بارلىق ئىنسانلارغا ياخشىلىق تىلەش.
6. ناچار دوست - ئاغىنىلەردىن يىراق بولۇش.
7. ئىمانىي ئۇچرىشىشلارغا قاتنىشىشقا ئەھمىيەت بېرىش.

3 - مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى:

- بەدەن، كىيىم - كېچەك ۋە تۇرالغۇ جايىنى پاكىزە ۋە رەتلىك تۇتۇش.
- مەغرۇرلانماستىن ئۆزىگە ئىشىنىش.

- ئۆز ھەق - ھۇقۇقىنى قوغدايدىغان بولۇش .
- ۋاقىتنىڭ قەدىر - قىممىتىنى بىلىپ، ئۇنى پايدىلىق ئىشلارغا سەرپ قىلىش .
- باشقىلارنىڭ ئامانەت ۋە مەخپىيەتلىكىنى ساقلاش .

ئون بەشىنچى دەرس: ئاممىۋى پائالىيەت پروگراممىلىرى

پروگراممىلار		
1	تەنھەرىكەت ۋە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرى	يېرىم ئايلىق
2	سەنئەتخەسە كۆرسىتىش	ئايلىق
3	دالا سەيلىسى	پەسىللىك
4	مەسجىد ياكى كۆرگەزمە زىيارىتى	پەسىللىك
5	قۇرئان كەرىم مۇسابىقىسى	يېرىم يىللىق
6	ئىسلامىي ۋە ئاممىۋى مەلۇمات مۇسابىقىسى (ئالدىن تەييارلاپ تارقىتىلغان بولۇشى كېرەك)	مۇشۇ باسقۇچتا بىر قېتىم
7	رايون ۋە شەھەرلەر ئارا بالىلار زىيارىتى	مۇشۇ باسقۇچتا بىر قېتىم

ئىككىنچى باب: ياشلار باسقۇچى

ياشلار باسقۇچى ئاساسەن 17 - 21 ياش ئارىلىقىدىكى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئاخىرقى سىنىپ ئوقۇغۇچىلىرى، ئۇنىۋېرسىتېت ۋە كەسپىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىدىن تەركىب تاپقان ياشلارغا قارىتىلغان ئۈچ يىللىق تەربىيەلەش پروگراممىسى بولۇپ، بۇ باسقۇچتا تۆۋەندىكى مەزمۇنلارنى ئۆزلەشتۈرۈش مەقسەت قىلىندۇ:

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. ئاللاھقا بولغان ئىماننى مۇستەھكەملەش.
2. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى ھەر ئىشتا ئۈلگە قىلىش.
3. مەسجىد بىلەن ئالاقىنى كۈچەيتىش.
4. ئىسلامىي جامائەتچىلىك ھەققىدە ئاساسىي چۈشەنچىگە ئىگە بولۇش.
5. دىيارىمىزدا ياشاۋاتقان مۇسۇلمانلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالى ھەققىدە ئاساسىي مەلۇماتلارغا ئىگە بولۇش.
6. ھەر ساھەدە ئىلىم تەھسىل قىلىش ۋە ئەلاچى بولۇشقا تىرىشىش.
7. شەرىئەت دائىرىسىدە كۆڭۈل بېجىش ۋە تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىگە ئەھمىيەت بېرىش.

◀ ياشلار باسقۇچىدا پايدىلىنىشقا تېگىشلىك دەرسلەر

بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

1 - قۇرئان كەرىم

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

ئا - يادلاش:

- يادلاپ بولغان 30 - پارنى تەكرارلاش بىلەن بىرگە، 29 - پارنى يادلاش.

ب - تەپسىر:

ئەمەمە پارنىنىڭ (سۈرە نەبەئىدىن سۈرە ناسقىچە) تەپسىرنى ئوقۇش.

◀ تۆۋەندىكى ئايەتلەرنىڭ تەپسىرنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاپ ئوقۇش:

نۇقتىلىق ئايەتلەر			
1	ئايەت	سۈرە	ئايەت نومۇرى
2	حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالَّذِي وَلَّاهُ مَا بَيْنَ يَدَيْهَا...	سۈرە مائىدە	3
3	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْحُمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ...	سۈرە مائىدە	90-92
4	وَقَصَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا...	سۈرە نۇسرا	28-38

1-11	سۈرە مۆمىنۇن	قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ...	5
1-3	سۈرە نۇر	سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ...	6
63-67	سۈرە فۇرقان	وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا...	7
13-19	سۈرە لوفقان	وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ..	8
1-6	سۈرە ئەھزاب	يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ...	9
56-59	سۈرە ئەھزاب	إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ...	10

2 - قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەجۋىد قائىدىلىرىنى ئېغىزىكى ئۆگىنىش بىلەن بىرگە «نۇن ساكىنە ۋە تەنۋىن» ئەھكاملىرىنى مەشىق قىلىش.
- مەككە ۋە مەدىنىدە نازىل بولغان سۈرىلەرنىڭ ئالاھىدىلىك - لىرىنى ئۆگىنىش.
- قۇرئان كەرىمنىڭ يېزىلىش ۋە توپلىنىش جەريانىنى ئۆگىنىش.
- قۇرئان كەرىمدىكى تۈرلۈك مۆجىزىلەرنى ئۆگىنىش، بولۇپمۇ ئىلمىي مۆجىزىلەرنى پۇختا بىلىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

1. «تەجۋىد قائىدىلىرى» مۇھەممەد يۈسۈف قارىم.
2. «ئىبنى كەسىر تەپسىرى» ئىبنى كەسىر.

3. «ئەمە پارە تەپسىرى» زەرىق قارىھاجى.
4. قۇرئان بىلىملىرىگە ئالاقىدار ئوقۇشلۇق «دىن ۋە ھايات» ناملىق ئەسەردىن ئېلىندۇ.
5. قۇرئان مۆجىزىلىرى ۋە ئىلمىي مۆجىزە ھەققىدە يېزىلغان بىرەر ئەسەر («مانا بۇ ھەقىقەت» ياكى «ئاللاھنىڭ بارلىقىغا ماددىي دەلىللەر» ناملىق كىتابلار بولسىمۇ بولىدۇ).

ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ ئىلگىرى يادلاپ بولغان ھەدىسلەرنى ئومۇميۈزلۈك تەكرار-لاش.

◀ «قىرىق ھەدىس» توپلىمىنى يادلاپ ئۇنى يەڭگىل شەرھىلەش.

◀ تۆۋەندىكى نۇقتىلارنى ئاساس قىلغان ھالدا ھەدىس ھەققىدە بىر ئاز چۈشەنچىگە ئىگە بولۇش:

1. ھەدىس، سۈننەت دېگەن نېمە؟
2. ھەدىسنىڭ تۈرلىرى قايسىلار؟
3. ھەدىس توپلاش جەريانى ۋە ئۆلكىلەرنىڭ ھەدىس رىۋايىتىنى قوبۇل قىلىش ئۆلچەملىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «شەرىھى جەۋامىئۇل كەلىم» رىۋايىتىدىن پەخرىدىن.

- «100 ھەدىس تەرجىمە ۋە ئىزاھاتى» ئابدۇلئەھەد ھاپىز.
- «قىرىق ھەدىس» ئىمام نەۋەۋىي.
- ھەدىس ھەققىدە چۈشەنچىلەر «جەمئۇلفەۋائىد» ناملىق كىتابنىڭ مۇقەددىمىسىدىن ئېلىنىدۇ.

ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ ئىسلام ھەققىدە ئومۇمىي چۈشەنچىگە ئىگە بولۇش.

◀ دۇنيا تارىخىدىن بۇيان ئاللاھ چۈشۈرگەن بارلىق كىتابلار ۋە ئەۋەتكەن ھەممە پەيغەمبەرلەرنىڭ ئېلىپ كەلگىنى ئىسلام دىنى ئىكەنلىكى، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام پۈتۈن ئىنسان ۋە جىنلاردىن ئىبارەت دۇنيا خەلقىگە ئەۋەتىلگەن ئەڭ ئاخىرقى پەيغەمبەر ئىكەنلىكى توغرىسىدا تولۇق مەلۇماتلىق بولۇش.

◀ قىيامەتنىڭ جەزمەن بولىدىغانلىقىنى نەقلىي ۋە ئەقلىي دەلىللەر بىلەن ئۆگىنىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىمان ۋە ھايات» يۇسۇف قەرزىۋىي.
- «ئىسلام دىنىنى ئومۇمىي چۈشەندۈرۈش» شەيخ ئەلى تەنتاۋى.

تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلام شەرىئىتىنىڭ ئالاھىدىلىكلىرىنى ئۆگىنىش.
- تۆۋەندىكى تېمىلارنى دەلىل - پاكىتلىرى بىلەن تەپسىلىي ئۆگىنىش:
 1. تاھارەت ئەھكاملىرى.
 2. ناماز ئەھكاملىرى.
 3. روزا ئەھكاملىرى.
 4. ھەج ئەھكاملىرى.
 5. كىيىم - كېچەككە ئالاقىدار ئەھكاملار.
 6. رەسىمگە ئالاقىدار ئەھكاملار.
 7. ناخشا - مۇزىكىغا ئالاقىدار ئەھكاملار.
 8. يات جىنىستىكىلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتتىكى شەرىئەت ئۆلچەملىرى.
 9. كاپىرلار بىلەن بولغان مۇناسىۋەتتىكى شەرىئەت ئەھكاملىرى.
 10. بەختلىك ئائىلە قۇرۇش ئاساسلىرى ۋە تۇرمۇش قۇرۇشقا ئالاقىدار ئەھكاملار.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلامدىكى ئائىلە تۈزۈمى» مۇھەممەد يۈسۈپ قارىم.
- «ئىسلامدا ھالال ۋە ھارام» شەيخ يۈسۈپ قەرراۋى.
- «پەرزەنتلىرىمىزنى قانداق تەربىيەلەيمىز» مۇھەممەد يۈسۈپ.

- «دىن ۋە ھايات» ناملىق ئەسەرلەردىن مۇناسىۋەتلىك تېمىلار.

بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە مەشھۇر شەخسلەرنىڭ تەرجىمىھالى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ تەرجىمىھالىنى باشتىن ئاخىرى ئوقۇپ چىقىش.
- پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ تۆۋەندىكى ئەخلاقى ئۈستىدە مۇلاھىزە ئېلىپ بېرىش:
 1. تائىفىلقلارنىڭ ئەزىيىتىگە سەۋر قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھىدايىتىگە دۇئا قىلغانلىقى.
 2. ئىسلامنى دەۋەت قىلىش يولىدا ھەربىر قەبىلىنىڭ يېنىغا بارغانلىقى، ئۇلارنى مېھمان قىلغانلىقى.
 3. ھۈدەيبىيە سۇلھىدە قان ئېقىتماسلىق ئۈچۈن ناھەق شەرتلەرنى قوبۇل قىلغانلىقى.
 4. مەككە ئازاد بولغان كۈنى ئۇرۇش جىنايەتچىلىرىنى ۋە بارلىق مۇشرىكلارنى ئەپۇ قىلغانلىقى.
- تۆۋەندىكى ئىسلام قەھرىمانلىرىنىڭ تەرجىمىھالىنى ئوقۇش.
 1. مۇئاز ئىبنى جەھەل.
 2. ئەسما بىنتى ئەبۇ بەكر.
 3. نۇسەيبە ئەلمازىنىيە.
 4. تارىق ئىبنى زىياد.

5. سەئىد ئىبنى جۇبەير.

6. ھەسەن ئەلبەسىرى.

- ئۇيغۇر تارىخىدا ئىز قالدۇرغان مەشھۇر شەخسلەردىن بىر قانچىسىنىڭ تەرجىمىھالىنى ئوقۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «شېرىن بۇلاق» سەفىيۇرەھمان مۇبارەكفۇرى.
- «ساھابىلەر ھاياتىدىن تاللانمىلار» ئابدۇراھمان رافەت باشا.
- «تابىئىنلەر ھاياتىدىن تاللانمىلار» ئابدۇراھمان رافەت باشا.
- «ئايال ساھابىلەر»
- تېمىغا ئالاقىدار باشقا ماتېرىياللار تېپىپ ئوقۇلىدۇ.
- «ئابدۇلقادىر داموللام ھەققىدە قىسسە»
- «سۇتۇق بۇغراخان» توغرىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار
- مەمتىلى تەۋىپىق توغرىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار
- ئابدۇخالىق ئۇيغۇر توغرىسىكى مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار
- ئابدۇلھەكىم مەخسۇمھاجىم توغرىسىكى ماتېرىياللار ۋە ئاغزاكى مەلۇماتلار

ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي ئېقىملار

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ◀ تۆۋەندىكى ئىسلاھات ھەرىكەتلىرى بىلەن تونۇشۇپ چىقىش:

1. جامالدىدىن ئافغانىي ئىدىيىسى
2. شەيخ مۇھەممەد ئابدۇ ئىدىيىسى

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ھازىرقى زاماندىكى ئىسلامىزم (يالقۇن روزى نەشرىگە تەييارلىغان)
- مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار تېپىپ ئوقۇلدۇ.

يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

ئىسلام تارىخىنىڭ پارلاق ئۆتمۈشىنى مۇكەممەل بىلىش. بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكى تېمىلارنى تەپسىلىي ئوقۇش كېرەك:

1. تۆت خەلىپە دەۋرى.
2. ئەمەۋىلەر دۆلىتى.
3. ئابباسىيلار دۆلىتى.
4. ئەندەلۇس دۆلىتى.
5. مەمالىكلار دۆلەتلىرى ۋە ئوسمانىيلار خىلاپىتى.
6. قاراخانىيلار دۆلىتى.
7. سەئىدىيە خانلىقى
8. ئۇيغۇرلارنىڭ يېقىنقى زامان تارىخى.
9. ئىسلام مەدەنىيىتىنىڭ ياۋروپا مەدەنىيىتىگە كۆرسەتكەن تەسىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «تۆت خەلىپە» مەھمۇد شاكىر
- «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» مۇھەممەد ئېمىن بۇغرا
- «ئۇيغۇرلار» تۇرغۇن ئالماس
- مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ.

سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- دەۋەت قاندا - يوسۇنلىرى، ئۇسلۇبى، شۇنداقلا، دە - ۋەتچىگە ئالاقىدار ئەدەب - ئەخلاقلىرىنى ئۆگىنىش.
- دەۋەت يولىدىكى توسالغۇلار ۋە ئىمانىي ئوزۇقلار ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ھەسەنۇل بەننانىڭ «رساللەر مەجمۇئەسى» ناملىق ئە - سەردىن «ئوقۇغۇچىلار قۇرۇلتىيى» رسالىسى.
- «ئىسلامغا دەۋەت قىلىش قاندا - يوسۇنلىرى» ھەممىم ئابدۇراھمان سەئىد.
- «ئاۋۋال نېمە قىلىش كېرەك؟» يۇسۇف قەرزىۋى.
- «المنطلق، العوائق، الرقائق» محمد أحمد الراشد.

توققۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرىدىن تۆۋەندىكىلەرنى ئۆزلەشتۈرۈش:

1. يىغىن باشقۇرۇش .
2. ۋاقتتىن پايدىلىنىش

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

بۇ ھەقتە يېزىلغان ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىدۇ.

ئونىنچى دەرس: ئىسلامىي ئاڭ - پىكىر يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلام پىكىرىدىكى يۈكسىلىش ۋە چېكىنىش ئامىللىرىنى ئۆگىنىش .
- ئىسلامنىڭ ئىنسانىيەتنىڭ ئىستىقبالغا قوشقان تۆھپىسىنى ئۆگىنىش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىنسان مەدەنىي ئىسلام يېتەكچىلىكىگە موھتاج» يۇسۇف قەرزىۋى .

- «مانا بۇ ئىسلام» مۇھەممەد يۈسۈپ قارىم.
- «ئىسلام ھەقىقەت بىلەن سەپسەتە ئوتتۇرىسىدا» ئەھمەد شەلەبى، ئەھمەد ئۆمەر ھاشىم، ئابدۇسەبۇر شاھىن، ئابدۇسەبۇر مەرزۇق، مەھمۇد زەقرۇق.

ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ◀ مەملىكەت ئىچى كۈن تەرتىپىدىكى سىياسىي مەسىلىلەردىن خەۋەردار بولۇش.
- ◀ خەلقئارا ۋە ئىسلام ئەللىرى ئالاقىدار مەسىلىلەردىن خەۋەردار بولۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ھەر خىل قاناللاردىكى مەملىكەت، خەلقئارا ۋە ئىسلام دۇنياسىغا ئالاقىدار خەۋەرلەر پروگراممىسى.
- گېزىت، ژۇرناللار، توربەتلەر.

ئون ئىككىنچى دەرس: ئۇيغۇر تىلى - ئەدەبىياتى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئانا تىلنى پىششىق ئۆزلەشتۈرۈش.
- ئۇيغۇر ئەدەبىياتى ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ئۇيغۇر تىلى گرامماتىكىسى
- ھازىرقى زامان ئۇيغۇر تىلى (ئۈچ قىسىم)
- ئۇيغۇر تىلى لېكسىكونولوگىيىسى
- ئىستىلىستىكا ئىلمى
- ئومۇمىي لوگىكا
- باشقا مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار

ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ◀ ئاخباراتتىكى راست - يالغان بىلەن پايدىلىق - پايدىسىز مەزمۇنلارنى پەرقلەندۈرۈش ئېقتىدارى يېتىلدۈرۈش.
- ◀ ئاخباراتقا قىزىقىدىغان ياشلارنى شۇ ساھەدە يېتىلدۈرۈش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

نەزەرىيە ماتېرىياللىرىدىن:

1. قۇرئان كەرىمنىڭ ئاخباراتقا مۇناسىۋەتلىك ئايەت ۋە تەپسىرى.
2. ھەدىس شەرىپتىن ئاخباراتقا مۇناسىۋەتلىك قىسىملار ۋە ئۇنىڭ شەرھلىرى.
3. ئاخبارات ساھەسىگە ئالاقىدار ماتېرىياللار.

4. گېزىت - ژۇرناللار ۋە توربەتلەر.

ئەمەلىي پائالىيەتلەردىن:

1. كۈن تەرتىپتىكى مەسىلىلەردىن بىرقانچىسى ئۈستىدە ئوبزور يازدۇرۇش.
2. ئىسلام دۇنياسى دۇچ كېلىۋاتقان مەسىلىلەر ھەققىدە مۇلاھىزە يۈرگۈزۈش.

ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىش ئەمەلىي

پىروگراممىسى

- بامدات نامىزى ئۈچۈن سەھەر تۇرۇش.
- سۈننەتكە ئۇيغۇن تاھارەت ئېلىشنى ئۆگىنىش.
- نامازنىڭ قائىدە - يوسۇنلىرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، مەكروھ ئىشلاردىن يىراق تۇرۇش.
- بەش ۋاخ نامازنى ئىمكانقەدەر مەسجىدتە جامائەت بىلەن ئوقۇشقا تىرىشىش.
- پەرز روزىنى تۇتۇش.
- روزىنى بۇزىدىغان ئىشلاردىن يىراق بولۇش.
- ئاز دېگەندە ئايدا بىر كۈن نەپلە روزا تۇتۇش.
- كۈندە مەلۇم مىقداردا قۇرئان ئوقۇشنى داۋام قىلىش.
- شارائىت يېتىلگەن ھامان ھەج ۋە ئۆمرە ئادا قىلىشقا نىيەت قىلىش.

ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى

◀ ئۆگىنىش ۋە ئىجرا قىلىش ئاسان بولسۇن ئۈچۈن، بۇ پروگراممىنى ئۈچ تارماققا بۆلدۈق:

1. نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى.
2. مۇئامىلە پروگراممىسى.
3. مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى.

بىرىنچى: نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى

- ھەر دائىم نىيەتنى يېڭىلاپ تۇرۇش.
- قۇرئان يادلاشقا تىرىشىش، ئاز دېگەندە مۇشۇ پروگراممىدا كۆرسىتىلگەننى بولسىمۇ يادلاش.
- كۈندە مەلۇم مىقداردا قۇرئان تىلاۋەت قىلىپ تۇرۇش.
- ئاللاھنى كۆپ ياد ئېتىش.
- ھەقىقىي تەقۋادار بولۇشقا تىرىشىش.
- تەۋبە ۋە ئىستىغپارنى قولدىن بەرمەسلىك، بولۇپمۇ پە - زىلەتلىك ۋاقىتلاردا.
- سەۋر قىلىش.
- نەپسىنى ھەسەتخورلۇق، غەزەپلىنىش ۋە شەخسىيە تىجىلىكتىن پاكلاش.
- ياخشى سالىھ كىشىلەر بىلەن ئارىلىشىش.
- سەپەر ئەدەپ - ئەخلاقىنى ۋە قائىدە - يوسۇنلىرىنى ئۆ - گىنىش ۋە ئەمەل قىلىش.
- تېلېفون زورنى ھەددىدىن ئارتۇق كۆرمەسلىك.

- ئىنتېرنېتتا تارقىتىلىۋاتقان ئەخلاقسىز فىلىملەرنى ۋە بۇزۇق تور بەتلەرنى كۆرمەسلىك.
 - ئىسلامغا ئۇيغۇن كىيىنىش.
 - بىمەنە زىبۇزىننەتتىن ساقلىنىش.
 - ساپاسىز كىشىلەر بىلەن ئارىلىشىشتىن ساقلىنىش.
 - نامەھرىملىككە قارىماسلىق.
- ئىككىنچى: مۇئامىلە پروگراممىسى

◀ ئائىلىسىدە:

- ئاتا - ئانىسىغا ياخشىلىق قىلىش ۋە ئۇلارغا ئەدەپ بىلەن مۇئامىلە قىلىش.
- ئەر - خوتۇن ھەر ئىككى تەرەپ ئىسلام كۆر-سەتمىسى بويىچە بىر - بىرىنىڭ ھەققىنى تولۇق ئادا قىلىش.
- پەرزەنتلەرنىڭ ھەققىنى تولۇق ئادا قىلىش.
- ھەپتىدە بىر كۈن ئائىلە ئۈچۈن مەخسۇس ۋاقىت ئاجرىتىش.

◀ قېرىنداشلىرى ۋە چوڭلار بىلەن بولىدىغان مۇئامىلىدە:

- چوڭلارغا ھۆرمەت قىلىش.
- تەربىيىلىگۈچىنى ئاتا، ئۇستاز ۋە ئاكاڭنىڭ ئورنىدا كۆرۈش.
- قېرىنداشلىقنىڭ ھەقىقىي ماھىيىتى ۋە تەقەززاسىنى بىلىش.

◀ سۆھبەتداشلىرى بىلەن بولىدىغان مۇئامىلىدە:

- يامان ھەمراھلاردىن يىراق بولۇش.
- چۈشكۈرگەن كىشىنىڭ «ئەلھەمدۇلىللاھ» دېيىشى.
- ئاغرىقلارنى يوقلاش.
- مېھماننى ئىززەتلەش.
- ئىھتىياجى بارلارغا ياردەم قىلىش.
- جىنازىغا قاتنىشىش.

◀ ئومۇمىي ئىنسانلار بىلەن بولىدىغان مۇئامىلىدە:

- كىچىكلەرنى ئاسراپ، چوڭلارغا ھۆرمەت قىلىش.
- ئىنسانلارغا سىلىق مۇئامىلە قىلىش.
- ئامانەتكە خىيانەت قىلماسلىق، ئىشەنچلىك بولۇش.
- ۋەدىگە ۋاپا قىلىش.
- قەرزنى ئادا قىلىشتا ئارقىغا سۆرمەسلىك.
- تونۇغان ۋە تونۇمىغان ھەر كىشىگە ئوچۇق چىراي بولۇش.
- باشقىلارنىڭ قىلغان ياخشىلىقىغا رەھمەت ئېيتىش.
- باشقىلارنىڭ ھاجىتىدىن چىقىش.
- قارشى پىكىرنى ھۆرمەت قىلىش.

ئۈچىنچى: مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى

- بەدەن، كىيىم - كېچەك، ئۆي قاتارلىقلارنى پاكىز تۇتۇش.
- يوتقان - كۆرپە، ياتاق، ئىشخانا ۋە نەرسە - كېرەكلىرىنى رەتلىك تۇتۇش.

- باشقىلارنىڭ سۆزىنى دىققەت بىلەن ئاڭلاش .
- ئۆگەنگەننى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئالدىراش .
- كۆزقاراش ئوخشاش بولمىغان ھالدا ئىختىلاپلىشىش قاندىن - يوسۇنلىرىدىن چەتنىمەي قارشى تەرەپكىمۇ يول قويۇش .
- ئۆزىگە ئىشەنچ بىلەن قاراش ، شامالغا قاراپ ئىش تۇ- تىدىغان بولماسلىق .
- مەغرۇرلانماسلىق .
- ئىجتىمائىي ئالاقىدە مەيدانى مۇستەھكەم ، ئىش - ھەرى- كەتلىرىدە جەسۇر بولۇش .
- ئاچچىقلانغاندا ئۆزىنى تۇتۇۋېلىش .
- ۋاقىتنىڭ قەدىر - قىممىتىنى بىلىپ ، پايدىلىق ياخشى ۋە ئىشلارغا سەرپ قىلىش .
- تۈزۈمگە رىئايە قىلىش ۋە ۋەدىگە ۋاپا قىلىش .
- تەرتىپلىك پىكىر قىلىش .
- قىيىنچىلىقلارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ، ئۇنى ھەل قىلىش ئۈچۈن پىكىر بېرىشكە ئالدىراش .
- يېڭى ۋە مۇھىم خەۋەرلەرنى بىلىشكە ئىنتىلىش .
- پايدىسىز گەپ - سۆزلەرنى قىلماسلىق .
- مەخپىيەتلىكنى ئاشكارىلىماسلىق .

ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىسى

ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىسى	
1	تەنتەربىيە پروگراممىسى .
	يېرىم ئايلىق

2	ئىمانىي ئۇچرىشىش.	ئايلىق
3	بىرەر كىتاب ياكى ماقالە ئوقۇش.	ئايلىق
4	ئۇنئالغۇ ئارقىلىق تەبلىغ ۋەز - نەسەت ئاڭلاش.	ئايلىق
5	پىيادە مېڭىپ تەنھەرىكەت قىلىش.	پەسىللىك
6	مەسجىدلەرنى، كۆرگەزمىخانلارنى ۋە ئالىملارنى زىيارەت قىلىش	پەسىللىك
7	بىرەر تېمىدا سۆھبەت ئۇيۇشتۇرۇپ ئۇنىڭدىن دوكلات ھازىرلاش.	پەسىللىك
8	دالا سەبىلىسى ئۇيۇشتۇرۇش.	يېرىم يىللىق
9	قۇرئان كەرىم مۇسابىقىسى ئۇيۇشتۇرۇش.	يىللىق
10	ۋەتەننىڭ ھەرقايسى جايلىرىنى ساياھەت قىلىپ تارىخىي مەدەنىيەتلىرى بىلەن تونۇشۇش.	مۇشۇ باسقۇچتا بىر قېتىم
11	شەھەرلەر ئارا ساياھەت قىلىش	مۇشۇ باسقۇچتا بىر قېتىم
كەسىپى كۇرسىلار		
1	قۇرئان تىلاۋەت ئەھكاملەرى كۇرسى	يىللىق
2	كومپيوتېر - ئىنتېرنېت كۇرسى	يېرىم يىللىق
3	ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت كۇرسى	مۇشۇ باسقۇچتا بىر ياكى ئىككى قېتىم
4	ئالاقىلىشىش ۋە مۇناسىۋەت ئورنىتىش ماھارىتى كۇرسى	مۇشۇ باسقۇچتا بىر ياكى ئىككى قېتىم
5	ئىسلام پىكىرنى قانداق نەشر قىلىش ھەققىدە كۇرس	مۇشۇ باسقۇچتا بىر ياكى ئىككى قېتىم
6	پائالىيەت ۋە سورۇن ئىدارە قىلىش كۇرسى	يېرىم يىللىق

ئۈچىنچى باب: تەييارلىق باسقۇچى

تەييارلىق باسقۇچى مۇسۇلمان قىز - يىگىتلىرىنى ئىسلام مەنپەئەتى ئۈچۈن مۇنتىزىم خىزمەت قىلىشقا تەييارلاش باسقۇچى بولۇپ، نورمال مۇددەتنى ئىككى يىل بولىدۇ. ئەمما ئۆسمۈر ۋە ياشلارغا خاس تەربىيىلىنىش باسقۇچلىرىدىن ھالقىمىغانلار ئۈچۈن مۇددەتنى ئۇزارتىشقا بولىدۇ. شۇنداقلا، يۇقىرىدىكى ئىككى باسقۇچنى ئۆزلەشتۈرۈپ بولغانلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ مۇددەتنى قىسقارتىشقا بولىدۇ.

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. تەربىيەلىنىشىدە يۇقىرىدا ئۆتكەن ئۆسمۈرلۈك ۋە ياشلىق باسقۇچلىرىنىڭ مەقسەتلىرى تەلەپكە لايىق ئەمەلگە ئاشقان - ئاشمىغانلىقىنى ئېنىقلاش.
2. مۇسۇلمانلار جامائىتىگە قوشۇلۇشنىڭ ئەھمىيىتى ۋە ئۇنىڭ زۆرۈرىيىتى ھەققىدە يېتەرلىك چۈشەنچىگە ئىگە قىلىش.
3. تەربىيەلىنىشىدە ئالاھىدە ئېقىندار ۋە زېرەكلىك ھەمدە جاسارەت ئالامەتلىرىنى كۆزىتىپ، ئۇنى توغرا يۆنەلدۈرۈش.

◀ تەييارلىق باسقۇچىنىڭ پايدىلىنىش دەرسلىكلىرى

بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر

1 - قۇرئان كەرىم

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئاخىرقى ئۈچ پارنىنى يادلاش، تىلاۋەت قىلىش ۋە مۇكەممەل چۈشىنىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش (سۈرە مۇجادلەدىن سۈرە ناسقىچە).
- ئىمكانقەدەر سۈرە كەھفىنى تولۇق يادلاش.
- تۆۋەندىكى ئايەتلەرنى كېڭەيتىپ تەپسىرلەش:

نۇقتىلىق ئايەتلەر			
No	ئايەت	سۈرە	ئايەت نومۇرى
1	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي...	ئال ئىمران	31 - 32
2	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ...	بەقەرە	208
3	لَقَدْ كَانَ لِسَيِّدٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ...	سەبە	15 - 21
4	وَأَسْأَلُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي...	ئەئزاف	160 - 167
5	وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ...	غافىر	28 - 51
6	لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ	مائىدە	78 - 79

2 - قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەپسىر ھەققىدە باشلانغۇچ ساۋاتقا ئىگە بولۇش .
- تەجۋىد ئىلمى ھەققىدە تولۇق مەلۇماتلىق بولۇش .
- تىلاۋەت ئەھكاملىرىنى ئۆگىنىپ ، ئۇنى ئەمەلىي مەشىق قىلىش بىلەن بىرگە (نۇن ساكىنە - تەنۋىن - مەم ساكىنە) گە ئوخشاش مۇھىم نۇقتىلارنى پۇختا ئۆگىنىش .
- قۇرئان كەرىمدىكى بەزى ئىلمىي مۆجىزىلەرنى كۆپلەپ ئوقۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىبنى كەسىر تەپسىرى» ئىبنى كەسىر .
- «تەجۋىد قانۇنلىرى» مۇھەممەد يۈسۈف قارىم .
- «قۇرئان كەرىم» نى ئۆلچەملىك ئوقۇش قانۇنلىرى
- «قۇرئان مۆجىزىسى» ئوبۇل قاسىم ئەھمەدى .
- «قۇرئان تەپسىرى ۋە ئۇنىڭ تارىخىي تەرەققىياتى ھەققىدە» ناملىق ماقالە . (د . نۇرئەھمەت قۇرباننىڭ ماقالىسى ، «ئانا يۇرت» ناملىق تور ژۇرنىلىدا ئېلان قىلىنغان).

قوشۇمچە:

بۇ دەرسلىكتە يادلاشقا بەلگىلەنگەن سۈرلەرنى توغرا تىلاۋەت قىلىش ئۈچۈن شەيخ مەھمۇد خەلىل ھۈسەيىن گە ئوخشاش مەشھۇر قارىيلارنىڭ قىرائەتلىرىنى ئاڭلاش بىلەن بىرگە ، مەخسۇس تەلىم - تەربىيە ھەم يادلاش ئۈچۈن تەييارلانغان يەنە باشقا

ئۈنتەخسىلىرى ۋە تور بەتلەردىن پايدىلانسا بولىدۇ.

ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- «قىرىق ھەدىس» توپلىمىنى تەكرارلاش.
- «ياخشىلار باغچىسى» ناملىق كىتابتىن قىرىق بابنى ئوقۇپ چىقىپ، ھەربىر بابتىن بىردىن ھەدىس يادلاش.
- يادلىغان ھەدىسلەرنى قىسقىچە شەرھىلەش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ياخشىلار باغچىسى» ۋە «مۇتەقىيلەر سەيلىگاھى» مۇ-ھەممەد سالىھ داموللاھاجىم تەرجىمىسى.
- «ياخشىلار باغچىسى» ناملىق كىتابنىڭ شەرھىسى، شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن.

ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئاللاھنىڭ بارلىقىغا ئالاقىدار ئەقلىي دەلىل - ئىسپاتلارنى بىلىش.
- تەۋھىدنىڭ ئۈچ تۈرىنى ئۆگىنىش (يەنى، تەۋھىد رۇبۇبىيە - تەۋھىد ئۆلۇھىيە - ۋە تەۋھىد ئەسما ۋە سىفات).
- ئىماننىڭ ئالتە ئاساسىنى تېخىمۇ تولۇقلاپ ئۆگىنىش.

- ئىمانغا زىت كېلىدىغان ئىشلارنى بىلىۋېلىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- يارمۇھەممەد جالالىدىننىڭ «يېگانە ياراتقۇچى» ناملىق ئەسىرى.
- شەيخ مۇھەممەد ئۈسەيىمنىڭ «ئىمان ئاساسلىرى» ناملىق ئەسىرى.
- شەيخ ئابدۇلمەجىد زىنداننىڭ «ئىمان» ناملىق ئەسىرى.
- ئەبۇ بەكر ئەلجەزائىرنىڭ «مۇئىننىڭ ئەقىدىسى» ناملىق ئەسىرى.

تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تۆۋەندىكى ئىبادەتلەرنىڭ سىرلىرىنى ئۆگىنىش ۋە چۈشىنىپ ئىبادەت قىلىش:
- 1. تاھارەت ئەھكاملىرى ۋە ئۇنىڭ ھېكمەتلىرىنى ئۆگىنىش.
- 2. ناماز ئەھكاملىرى ۋە ئۇنىڭ ھېكمەتلىرىنى ئۆگىنىش.
- 3. روزا ئەھكاملىرى ۋە ئۇنىڭ ھېكمەتلىرىنى ئۆگىنىش.
- 4. زاكات ئەھكاملىرى ۋە ئۇنىڭ ھېكمەتلىرىنى ئۆگىنىش.
- 5. ھەج ئەھكاملىرى ۋە ئۇنىڭ ھېكمەتلىرىنى ئۆگىنىش.
- فىقھنىڭ لۇغەت ۋە ئىستىلاھىي مەنىسىنى بىلىش.
- ئىسلام فىقھىسىنىڭ بارلىققا كېلىش جەريانىنى ئۆگىنىش.
- فىقھىي ئىجتىھاد ۋە ئوخشاش بولمىغان قاراشلارنى ئۆگىنىش.
- فىقھىي مەزھەپلەرنىڭ بارلىققا كېلىشىنى ۋە مەدرىسىلەرنىڭ شەكىللىنىش باسقۇچلىرىنى ئۆگىنىش.

- ھازىرقى زامان فىقھىي مەسىلىلىرى ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلامدا ئىبادەت» يۇسۇق قەرزىۋى .
- «ئىسلام قانۇنشۇناسلىق تارىخى» مەنائۇلقەتتان .
- «ناماز» (مۇھەممەد يۇسۇق قارىم)

بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە مەشھۇر شەخسلەرنىڭ تەرجىمىھالى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تۆۋەندىكى ۋە قەلىكلەرنى چوڭقۇرلاپ ئۆگىنىش :
 1. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ بەنى ھاشىم جىلغىسىدا ئۈچ يىل مۇھاسىرە قىلىنىشى .
 2. ئىسرا ۋە مىراج ۋە قەسى ، ئەبۇ بەكر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ بۇ ۋەقە ھەققىدىكى مەيدانى .
 3. ئىككىنچى قېتىملىق ئەقەبە بەيئىتى ۋە ئەنسارلارنىڭ مەيدانى .
 4. تۆۋەندىكى ساھابىلارنىڭ تەرجىمىھالىنى ئۆگىنىش :
 - مۇسئەب ئىبنى ئۇمەير رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ .
 - ئابدۇللاھ ئىبنى مەسئۇد رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ .
 - مۇئىنلەرنىڭ ئانىسى خەدىجە رەزىيەللاھۇ ئەنھا .
- 1. ئۇيغۇر تارىخىدا ئىز قالدۇرغان مەشھۇر شەخسلەردىن بىر قانچىسىنىڭ تەرجىمىھالىنى ئوقۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «پەيغەمبەر ئەتراپىدىكى ئەزىمەتلەر» خالىد مۇھەممەد خالىد.
- «ساھابىلەر ھاياتىدىن تاللانمىلار» ئابدۇراھمان رافەت باشا.
- «شېرىن بۇلاق» سەفىيۇرەھمان مۇبارەكفۇرى.
- «ئايال ساھابىلەر».
- باشقا مۇناسىپ ماتېرىياللار.

ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي ئېقىملار

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تۆۋەندىكى ئىسلاھات ھەرىكەتلىرى بىلەن تونۇشۇپ چىقىش:
 1. ئەھلى سۈننەت ۋەلجامائەت:
 - ئەشئەرىيە ئېقىمى
 - ماتۇرىدىيە ئېقىمى
 - سەلەفىيە ئېقىمى
 2. مۇھەممەد رەشىد رىزا ئىدىيىسى.
 3. ھەسەنۇل بەننا ئىدىيىسى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- مۇھەممەد رەشىد رىزا ھەققىدە يېزىلغان ماقالىلەر.
- «التربية الإسلامية ومدرسة حسن البنا» القرضاوي.
- ئىسلام دۇنياسىدىكى بايراقدار ھەرىكەتلەرگە دائىر ئالاقىدار

ماتېرىياللار تېپىپ ئوقۇلىدۇ.

يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلام تارىخىدىن بىر پۈتۈن خەۋەردار بولۇش.
- ئىسلام دۇنياسىنىڭ چېكىنىش ۋە ئارقىدا قېلىش سەۋەبلىرىنى ئۆگىنىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «مۇسۇلمانلارنىڭ ئارقىدا قېلىشى بىلەن دۇنيا نېمىلەرنى يوقاتتى» ئەبۇلھەسەن نەدەۋى.
- «مۇسۇلمانلار نېمە ئۈچۈن ئارقىدا قالدى؟» ئەمر شەكب ئارسلان.

سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- دىن ئۈچۈن خىزمەت قىلمەن، - دەپ ئەھدە قىلىشنىڭ مەسئۇلىيىتىنى تونۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «مۇسۇلمانلىقىم مەندىن نېمىلەرنى تەلەپ قىلىدۇ» ناملىق كىتابنىڭ بەيئەت ھەققىدىكى بۆلۈمى.
- ئىمام ھەسەنۇل بەننانىڭ «رىساللەر مەجمۇئەسى» ناملىق

كىتابنىڭ تەلىماتلار بۆلۈمى .

توققۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرىدىن تۆۋەندىكىلەرنى ئۆزلەشتۈرۈش:
 1. تەشكىللىك ھەرىكەت قىلىشنىڭ ماھىيىتى .
 2. تەشكىللىك ھەرىكەت قىلىشنىڭ تەلەپلىرى .
 3. تەشكىللىك ھەرىكەت قىلىشنىڭ ئەدەپ - ئەخلاقلىرى .
 4. تەشكىللىك ھەرىكەت قىلىشنىڭ شەرتى ئۆلچەملىرى .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلامىي دەۋەتنىڭ پەرزلىكى ۋە زۆرۈرىيىتى» سادىق ئەمىن .

ئونىنچى دەرس: ئىسلامىي ئاڭ - پىكىر يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلامىي پىكىرنىڭ ئالاھىدىلىكلىرى بىلەن ئومۇمىي تونۇشۇپ چىقىش .
- بەزى شەك - شۈبھىلەر ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش .
- ئومۇمىي ھاياتتا ، بولۇپمۇ ، تەشكىللىك ھەرىكەتتە خانىم - قىزىلارنىڭ رولىنىڭ ئەھمىيىتىنى بىلىش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «رساللەر مەجمۇئەسى» ئىمام ھەسەنۇل بەننا.
- «ھەقىقەت بىلەن سەپسەتە ئوتتۇرىسىدا ئىسلام» ئۇيغۇر تەرجىمە مەركىزى.
- «كەلگۈسىدىكى مۇسۇلمان ئايال» يۇسۇف قەرزىۋى.

ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- دۆلەتلەرنىڭ بارلىققا كېلىش ۋە يوقىلىش ئامىللىرىنى ئۆگىنىش.
- سوۋىت ئىتتىپاقىنىڭ پارچىلىنىپ كېتىش سەۋەبلىرى ھەققىدە ئىزدىنىش.
- ئامېرىكىنىڭ دۇنيا سىياسىتى ھەققىدە ئىزدىنىش.
- ۋەتەننىڭ كەلگۈسى ۋە خىتايىنىڭ نۆۋەتتىكى ۋەزىيىتى ھەققىدە ئىزدىنىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «مەدەنىيەتلەر توقۇنۇشى» سەيمىل خانىتگۈن.
- «تىنچىماس ئۇيغۇر دىيارى» كىرىستىيان تەيلىپىر.
- ھەر خىل قاناللاردىكى مەملىكەت، دۇنيا ۋە ئىسلام دۇنياسىغا ئالاقىدار خەۋەرلەر پروگراممىسى.
- گېزىت - ژۇرناللار، تور بەتلەر.

ئون ئىككىنچى دەرس: ئۇيغۇر تىلى - ئەدەبىياتى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئانا تىلنى پىششىق ئۆزلەشتۈرۈش .
- يېزىقچىلىق ماھارىتى يېتىلدۈرۈش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- مۇناسىپ ئوقۇشلۇق تاللىنىدۇ .

ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېڭى يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئاخباراتنىڭ ئامما رايىغا تەسىر كۆرسىتىشتىكى رولىنى ئۆگىنىش .
- ئاخبارات ۋاسىتىلىرىدىن ئىسلام دەۋىتى ئۈچۈن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئۇسۇللىرىنى ئۆگىنىش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- تور بەتلەر ۋە مۇنازىرە مۇنبەرلىرى .
- گېزىت - ژۇرناللار .
- بۇ ھەقتە يېزىلغان مەخسۇس ماتېرىياللار تاللاپ دەرسلىك قىلىنسا بولىدۇ .

ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىش ئەمەلىي

پىروگراممىسى

1. بامدات نامىزى ئۈچۈن سەھەر ئويغىنىش .

2. ئىمكانقەدەر بەش نامازنى مەسجىد تە ئوقۇش .
3. نامازنى ئاللاھتىن ھەقىقىي قورققان ھالدا ئوقۇش .
4. ئاز دېگەندە ئايدا ئۈچ كۈن روزا تۇتۇش .
5. روزىنى بۇزىدىغان ھەرقانداق ئىشلاردىن يىراق بولۇش .
6. قۇدرىتى يەتكەن ھامان ھەج - ئۆمرىنى كېچىكتۈرمەي ئادا قىلىش .
7. ئاز بولسىمۇ سەدىقە بېرىپ تۇرۇش .
8. ئايدا بىر كېچە ئېتىكاپ قىلىش .

ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى

◀ ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئاسان بولسۇن ئۈچۈن ، بۇ پروگراممىنى ئۈچ تارماققا بۆلدۇق :

1. نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى .
2. مۇئامىلە پروگراممىسى .
3. مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى .

◀ بىز مۇسۇلمانلارنىڭ ئەخلاقىي بۇرچىمىز ئالتە تۈرلۈك بولۇپ ، ئۇلار :

1. دىنىمىزغا قارىتىلغان بۇرچىمىز
2. ئۆزىمىزگە قارىتىلغان بۇرچىمىز
3. ئائىلىمىزگە قارىتىلغان بۇرچىمىز
4. ۋەتەن ۋە خەلقىمىزگە قارىتىلغان بۇرچىمىز

5. ئىنسانىيەتكە قارىتىلغان بۇرچىمىز
6. تەبىئەتكە قارىتىلغان بۇرچىمىز

نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى

1. ھەر دائىم نىيەتنى رۇس ۋە ساپ قىلىش .
2. پەرز ۋە ھەر خىل ئىبادەتلەرنى ئادا قىلغاندا روھنى پاكلاشنى مەقسەت قىلىش .
3. قۇرئان يادلاشقا تىرىشىش، ئاز دېگەندە مۇشۇ پروگراممىدا كۆرسىتىلگەننى بولسۇمۇ يادلاش .
4. كۈندە مەلۇم مىقداردا قۇرئان تىلاۋەت قىلىپ تۇرۇش .
5. ئاللاھنى كۆپ زىكرى قىلىش .
6. تەۋبە ۋە ئىستىغپارنى قولدىن بەرمەسلىك، بولۇپمۇ سۈننەتتە كۆرسىتىلگەن ئەۋزەل ۋاقتلاردا .
7. ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا ئالدىراش .
8. كىچىك گۇناھلاردىن ئۆزىنى ساقلاپ، شەك - شۈبھىلەردىن يىراق بولۇش .
9. ئۆزىنى سەۋر قىلىشقا كۆندۈرۈش .
10. نەپسىنى ھەسەتخورلۇق ۋە چىدىماسلىقتىن پاكلاش .

2 - مۇئامىلە پروگراممىسى

ئائىلىدە:

- ئاتا - ئانىغا ياخشىلىق قىلىش .
- ئەر - خوتۇن ھەر ئىككى تەرەپ تۇرمۇشتىكى ئىسلام كۆرسەتكەن مەجبۇرىيەتلىرىنى تولۇق ئادا قىلىش .

- پەرزەنتلەرنىڭ ھەق - ھوقۇقىنى تولۇق ئادا قىلىش.
 - ھەپتىدە بىر كۈن ئائىلە ئۈچۈن مەخسۇس ۋاقىت ئاجرىتىش.
 - قېرىنداشلىرى ۋە چوڭلار بىلەن بولىدىغان مۇئامىلىدە:
 - چوڭلارغا ھۆرمەت قىلىش.
 - تەربىيىلىگۈچىنى ئاتا ۋە ئاكا ئانىنىڭ ئورنىدا كۆرۈش.
 - قېرىنداشلىقنىڭ ھەقىقىي ماھىيىتى ۋە تەقەززاسىنى بىلىش.
 - ئاۋام بىلەن بولىدىغان مۇئامىلىدە:
 - باشقىلارغا سەمىمىي نەسىھەت قىلىش.
 - تونۇغان ۋە تونۇمىغان كىشىلەرگە تەبەسسۇم بىلەن قاراش.
 - باشقىلارغا مۇلايىم بولۇپ، قىلغان ياخشىلىققا رەھمەت ئېيتىش.
 - باشقىلارنىڭ ھاجىتىدىن چىقىش.
 - ھەر تۈرلۈك ئامانەتنى ئادا قىلىش ۋە ھەر زامان ئىشەنچلىك بولۇش.
 - دوست - بۇرادەر ۋە قولۇم - قوشنىلارنى ھۆرمەت قىلىش.
 - ۋەدىگە ۋاپا قىلىش.
 - پايدىسىز ئويۇن - تاماشالاردىن يىراق تۇرۇش.
 - قەرز قايتۇرۇشنى كەينىگە سوزماسلىق.
- 3 - مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى
- ھەر ئىشتا پاكىزلىققا ئەھمىيەت بېرىش.
 - ياتاق، ئۆي، ئىشخانا، كىتاب - ماتېرىياللارنى رەتلىك تۇتۇش.

- ئىسراپخورلۇق ۋە راھەتپەرەسلىكتىن ساقلىنىش.
- ئىنتىزامچان بولۇش ۋە ۋەدىگە ۋاپا قىلىش
- ۋاقتىنى قەدىرلەپ، خىزمەت، ئۆگىنىش، ئەمەل - ئىبادەت، زىيارەت قاتارلىقلارنى پىلان بويىچە ئورۇنلاش.
- تەرتىپلىك پىكىر قىلىش. پىكىر مەستانىلىكىدىن ۋە پىكىر چېچىلاڭغۇلۇقىدىن ساقلىنىش.
- مەغرۇر، تەرسا، جاھىللىقتىن يىراق بولۇپ، ئىش - ھەرىكەت، ئىجتىمائىي ئالاقىدە مەيدانى مۇستەھكەم، پىكىر ئۆتكۈر، جەسۇر بولۇش.
- ئۆگەنگەننى دەرھال ئەمەلىيلەشتۈرۈش.
- ئايلىق بەدەل پۇلىنى ۋاقتىدا تاپشۇرۇشقا ئادەتلىنىپ، ئۇنىڭدىن مەقسەت قىلىنغان تەربىيە مەزمۇنىنى ئەمە - لىيلەشتۈرۈش.
- ئىسلام پىكىرىنى كەڭ كۆلەمدە تارقىتىشقا تىرىشىش.
- يولۇققان قىيىنچىلىقلاردا پىكىر بىرلىكىگە كېلىپ، ئۇنى ھەل قىلىشقا ئالدىراش.
- يېڭى ۋە مۇھىم خەۋەرلەرنى بىلىشكە ئىنتىلىش.
- ئاڭلىغان خەۋەر ۋە مەلۇماتلارنىڭ راست - يالغانلىقىنى ئېنىقلاپ بېقىش.
- پىكىر ئوخشىمىغان كىشىلەر بىلەن مۇنازىرىلەشكەندە قارشى تەرەپكىمۇ يول قويۇش.
- باشقىلارنىڭ بەرگەن تەنقىد ۋە باھالىرىنى قوبۇل قىلىش.
- سالماق بولۇش ۋە ئۆزىنى تونۇتۇشقا تىرىشىش.
- باشقىلار ھەققىدە ياخشى گۇماندا بولۇش.

- مەخپىيەتلىكنى ئاشكارىلىماسلىق .
- ئارتۇقچە كۈلكە - چاقچاقلاردىن يىراق بولۇش .

ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى

ئەمەلىي پائالىيەتلەر		
1	ئىمانىي ئۇچرىشىش	ئاپلىق
2	بىرەر كىتاب ياكى ماقالە ئوقۇش	ئاپلىق
3	مەسجىد، كۆرگەزمە ۋە ئىسلامىي ئاسارە - ئەتىقىلەرنى زىيارەت قىلىش	پەسىللىك
4	دالاسەيلىسى	يېرىم يىللىق
5	دەۋەت ۋە ئىجتىمائىي ئالاقە ھەققىدە كۇرس ئۇيۇشتۇرۇش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
6	مەسجىدنىڭ رولىنى تولۇق جارىي قىلدۇرۇش ھەققىدە ئىزدىنىش ۋە مەسجىد دەۋىتى ھەققىدە كۇرس ئۇيۇشتۇرۇش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
7	سىياسىي، ئىقتىسادىي ياكى ئىجتىمائىي ئالاقە ئۇقۇملىرى ھەققىدە كۇرس ئۇيۇشتۇرۇش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
8	ۋەتىنىمىزدىكى ئىسلامىي خىزمەتلەر ھەققىدە مۇزاكىرە يىغىنى ئۇيۇشتۇرۇش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم

تۆتىنچى باب: تەشكىللەش باسقۇچى

بۇ باسقۇچ ئالدىنقى باسقۇچلارنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەمىنلەش، پىكىر، ئىمانىي، جىسمانىي ۋە سەزگۈرلۈك جەھەتلەردە مۇكەممەل يېتىشتۈرۈپ، ئىسلام مەنپەئەتى ئۈچۈن كۈچىنى خىزمەت قىلىشقا يېتەكلەش ۋە تەشكىللەش باسقۇچىدۇر.

بۇ باسقۇچنىڭ مۇددىتى ئۈچ يىلدىن كەم بولسا بولمايدۇ. تەربىيە ئالغۇچىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ بىر ئاز ئۇزارتىشقا بولىدۇ. چۈنكى بۇ باسقۇچتا تەربىيەلەش مۇددىتى ئاساس قىلىنماستىن، بەلكى تەربىيە ساپاسى كۆزدە تۇتۇلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، بەزى تەربىيە ئالغۇچىلارنىڭ يېتىلىش ئەھۋالىغا قاراپ مۇددىتى ئۇزارتىلسا بولىدۇ.

بۇ باسقۇچنىڭ ئاخىرىدا كۆزلىگەن مەقسەت ئەمەلگە ئاشقان ياكى ئاشمىغانلىقىنى جەزملەشتۈرۈش ئۈچۈن ئۇستاز تەرىپىدىن ئىمتىھان ئېلىنىدۇ.

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. تەربىيەلەنگۈچىنىڭ ئىسلامنى ئىلمىي ۋە ئەمەلىي دەلىل - ئىسپاتقا تايىنىپ كەڭ دائىرىدە چۈشىنىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى.
2. تەربىيەلەنگۈچىنى شەرىئى ۋە باشقا پايدىلىق بىلىملەر بىلەن

قوراللاندىرۇپ، ئىسلام مەنپەئەتى ئۈچۈن چىن دىلىدىن قىزغىن خىزمەت قىلىدىغان مەدەنىيەتلىك ۋە قابىلىيەتلىك قىلىپ يېتىلدۈرۈش.

3. تەربىيەلەنگۈچىنى ھەم ئۆزى سالھ ھەم ئىسلاھاتچى تەقۋادار مۇسۇلمان قىلىپ يېتىلدۈرۈش.

4. تەشكىلى خىزمەت سېپىگە قاتناشتۇرۇش.

5. تەشكىللەش باسقۇچىنىڭ پايدىلىنىش دەرسلىكلىرى

بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر

1 - قۇرئان كەرىم

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- سۈرە نۇر - سۈرە ياسىن - سۈرە ھۇجۇرات - سۈرە مۇمتەھىنە قاتارلىق سۈرىلەرنى يادلاش:
- يۇقىرىدىكى سۈرىلەرنىڭ تەپسىرىنى ئوقۇش.
- تۆۋەندىكى ئايەتلەرنىڭ تەپسىرىنى مۇكەممەل ئوقۇش:

نۇقتىلىق ئايەتلەر			
ئايەت نومۇرى	سۈرە	ئايەت	
124 - 150	بەقەرە	سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ	1
159	بەقەرە	إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ	2

195	بەقەرە	وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ	3
179 - 175	بەقەرە	الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا	4
69 - 58	نسا	إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا	5
85 - 77	مائىدە	قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ	6
66 - 60	يۈنۈس	وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ	7
52 - 24	ئىبراھىم	وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ	8
77 - 63	فۇرقان	وَعِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا	9

2 - قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەجۈند ئىلمىگە ئالاقىدار بىلىملەرنى تولۇقلاپ ئۆگىنىش .
 - قۇرئان كەرىمنى تولۇق چۈشىنىشكە ياردىمى بولىدىغان تۆۋەندىكى بىلىملەرنى ئۆگىنىش:
1. سۈرلەرنىڭ مەككىدە ياكى مەدىنىدە نازىل بولغانلىقىنى بىلىش .

2. ئايەتلەرنىڭ نازىل قىلىنىش سەۋەبلىرى.
3. قۇرئاننىڭ يەتتە خىل قىرائەتتە نازىل بولۇشى ۋە بۇ قىرائەتلەر.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- تەجۋىد قانۇنلىرى ھەققىدە بىرەر كىتاب.
- «ئىبنى كەسىر تەپسىرى» ئىبنى كەسىر.
- قۇرئان بىلىملىرى ھەققىدە ئوقۇشلۇق، مەنئۇلقەتتان.

ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىلگىرى يادلاپ بولغان ھەدىسلەرنى ئومۇميۈزلۈك تەكرارلاش بىلەن بىرگە يېڭى تاللانما ھەدىسلەرنى يادلاش.
- 1. يادلىغان ھەدىسلەرنىڭ تەرجىمىسى ۋە ئىزاھاتىنى پۇختا ئىگەللەش.
- 2. ھەدىسنىڭ تۈرلىرىنى ئۆگىنىش.
- 3. ھەدىسلەرنى توپلاش ۋە يېزىپ چىقىش باسقۇچلىرى بىلەن تونۇشۇش.
- 4. ھەدىس راۋىيلىرىگە ئىشەنچىلىك ياكى ئىشەنچسىز دەپ باھا بېرىش ئىلمى ھەققىدە ساۋاتلىق بولۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «شەرھى جەۋامىئۇل كەلىم» رىئائۇددىن پەخرىددىن.

- «100 ھەدىس تەرجىمە ۋە ئىزاھاتى» ئابدۇلئەھەد ھاپىز.
- «سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمى» ۋە ئۇنىڭ مۇقەددىمىسى.
- «سەھىھۇل بۇخارى جەۋھەرلىرى ۋە قەستەلانى شەرھى» مۇھەممەد سالىھ داموللاجىم تەرجىمىسى.
- ھەدىس ئىلمى ھەققىدە بىرەر كىتاب.

ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. جەمئىيەتتە دەتالاش قىلىنىۋاتقان ئەقىدىگە مۇنا-سۈۋەتلىك مەسىلىلەر ھەققىدە ئەتراپلىق مەلۇماتقا ئىگە بولۇش.
2. جىن ۋە شەيتانلار ھەققىدە بىلىمگە ئىگە بولۇش.
3. چىراغچى، پالچى، داخان، سېھىرگەر... قاتارلىقلار ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش.
4. دىندىن چىقىرىۋېتىدىغان ئىنچىكە مەسىلىلەرنى تەتقىق قىلىش.
5. گۇناھ مەسىيەتكە چۈشۈپ قالغانلارنىڭ ھۆكۈمىنى ئۆگىنىش.
6. شىئە مەزھىپى توغرىسىدا مەلۇماتقا ئىگە بولۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «بىز دەۋەتچى، قازى ئەمەس!» ھەسەن ھۈزەيبى.
- «باشقىلارنى كاپىرغا نېسىبەت بېرىشتىكى ئاشقۇنلۇق ئالا-

مەنلىرى» يۇسۇف قەرزىۋى.

- «ئىسلام ئەقىدىسىلىرى» مۇھەممەد يۇسۇپ قارىم.
- «مۆمىننىڭ ئەقىدىسى» ئەبۇ بەكر جەزائىرى.
- «دىن ۋە ھايات» مۇھەممەد يۇسۇف.
- تەۋھىد كىتابى، مۇھەممەد ئىبنى ئابدۇلۋاھھاب.

تۆتىنچى دەرس: ئەھكام ۋە فىقھى ئۇسۇلى

(ئا) شەرىئەت ئەھكاملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

• تۆۋەندىكى ئەھكاملارنى ئۆگىنىش:

1. نەسەب، پەرزەنت بېقىش ۋە ئېمىتىش ئەھكاملىرى.
2. مېيىت ئەھكاملىرى.
3. يېمەك - ئىچمەك ۋە مال بوغۇزلاش ئەھكاملىرى.
4. قەسەم ۋە ئاتاپ نەزىر قىلىش ئەھكاملىرى.
5. ئېلىم - سېتىم، جازانە، قەرز ۋە رەنە ئەھكاملىرى.
6. ھازىرقى زاماندا كۆپ ئۇچرايدىغان ئىقتىسادىي مەسىلىلەر ئەھكاملىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلامدا تىجارەت رەھبىرى» تەكلىماكان نەشرىياتى.
- «ئىسلامدا ھالال ۋە ھارام» يۇسۇف قەرزىۋى.
- «ئىسلامدىكى ئائىلە تۈزۈمى» مۇھەممەد يۇسۇف.

- «پەتىۋالار توپلىمى» دوكتور ئابدۇلئەزىز رەھمەتۇللاھ
 - «ئەھكام ئايەتلىرىدىن تەپسىرلەر» مۇھەممەد ئەلى سابۇنى.
- (ب) فىقھى ئۇسۇلى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. فىقھى، فىقھى ئۇسۇلى ۋە فىقھى قانۇنلىرىنى ئىگەللەش ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى پەرقلەرنى بىلىش.
2. مەزھەپلەرنىڭ بارلىققا كېلىش جەريانى ۋە سەۋەبلىرىنى ئۆگىنىش.
3. فىقھى مەزھەپ پېشىۋالىرى بىلەن تونۇشۇپ چىقىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلام قانۇنشۇناسلىق تارىخى» مەنئۇلقەتتان.
- «مەشھۇر ئىماملارنى ئەيىبلەمەسلىك» ئىمام ئىبنى تەيمىيە.
- «دىن ۋە ھايات» مۇھەممەد يۇسۇف
- **الوجيز في شرح القواعد الفقهية في الشريعة الإسلامية**، د. عبد الكريم زيدان
- فىقھى ئۇسۇلى ھەققىدە يېزىلغان بىرەر كىتاب.

بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە سالىھلارنىڭ تەرجىمىھالىلىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تۆۋەندىكى تارىخىي ۋەقەلىكلەرنى تەتقىق قىلىش.

1. ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ ئىسلامغا كىرىشى .
 2. ئەبۇ زەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ ئىسلامغا كىرىشى .
 3. ھەبەشىستانغا قىلىنغان ئىككى ھىجرەت .
 4. مەدىنىگە قىلىنغان ھىجرەت .
 5. مەدىنىدە مەسجىد بنا قىلىش .
 6. مۇسۇلمانلار ئارىسىدا ئىسلامىي قېرىنداشلىق ئورنىتىلىشى .
 7. بەدر جېڭى، ئۇھۇد جېڭى، ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھاغا تۆھمەت چاپلىنىش ۋە قەسى، ھۇدەيبىيە كېلىشىمى، تەبۇك جېڭى .
 8. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋاپاتى .
- ساھابىلەرنىڭ ھاياتىنى ئۆگىنىش .
 1. ئەبۇ بەكر، ئۆمەر، ئوسمان، ئەلى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ - لاردىن ئىبارەت تۆت خەلىپىنىڭ تەرجىمىھالى ۋە ئىش - ئىزلىرىنى ئۆگىنىش .
 2. ئابدۇرراھمان ئىبنى ئەۋق، سەئىد ئىبنى مۇئاز، ئەبۇ ئۇبەيدە ئامىر ئىبنى جەرراھ، ئائىشە، سالم، ھەمزە ئىبنى ئابدۇلمۇتەلىب، بىلال ئىبنى رەباھ، سەلمان فارىسى، سۈمەييە، سۇھەيب رۇمى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ - لار .
 3. ئۇيغۇر تارىخىدا ئىز قالدۇرغان مەشھۇر شەخسلەردىن بىر قانچىسىنىڭ تەرجىمىھالىنى ئوقۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «تۆت خەلىپە» مەھمۇد شاكىر .

- «پەيغەمبەر ئەتراپىدىكى ئەزىمەتلەر» خالىد مۇھەممەد خالىد .
- «ساھابىلەر ھاياتىدىن تاللانما» ئابدۇرراھمان رافەت باشا .
- «شېرىن بۇلاق» سەفىيۇررەھمان مۇبارەكفۇرى .
- «ئايال ساھابىلەر»
- «ئاھ بىزمۇ مۇسۇلمانمۇ؟» شەمسى نەۋىد ئوسمان .
- باشقا مۇناسىپ ماتېرىياللار .
- «سۇلتان سۇتۇق بۇغراخان» (رومان ، سەيپىدىن ئەزىزى)
- «ئويغانغان زېمىن» (رومان ، ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر)
- «ئىز» (رومان ، ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر)
- «ئانا يۇرت» (رومان ، زوردۇن سابىر) مەزكۇر ئۇيغۇرچە رومانلار ئىدىيە ۋە پىكىر قوبۇل قىلىش نۇقتىسىدىن ئەمەس ، پەقەت تارىخىي ئەسلىمە سۈپىتىدە پايدىلىنىدۇ .

ئالتىنچى دەرس: مۇسۇلمان جامائەتلەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ تۆۋەندىكى جامائەت ۋە پىكىرى ئېقىملار ھەققىدە تەپسىلىي مەلۇماتقا ئىگە بولۇش:

1. شەيخ مۇھەممەد ئىبنى ئابدۇلۋەھھاب ۋە سەلەپىي ئېقىم ئىددىيىسى .
2. ئىسلاھاتتا ئوتتۇرا ھال يول تۇتۇش .

3. تەبلىغ جامائىتىنىڭ پىكىر - قاراشلىرى.
4. شەيخ بەدىئۇز زامان سەئىد نۇرىسىنىڭ پىكىر - قاراشلىرى.
5. «مىللى گۆرۈش» ئىددىيىسى ۋە تۈركىيە تەجرىبىسى.
6. شەيخ تەقىيۇددىن نەبھانىنىڭ پىكىر - قاراشلىرى ۋە ھىزبۇتتەھرىر.
7. تەكپىر ۋە ھىجرەت جامائىتىنىڭ پىكىر - قاراشلىرى.
8. جىھادىي جامائەتلەرنىڭ پىكىر - قاراشلىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلام دەۋىتى شەرىئى پەرز ۋە ئىنسانىي زۆرۈرىيەت» سادىق ئەمىن.
- «الموسوعة الميسرة في الأديان والمذاهب والأحزاب المعاصرة»
- كاتاب أطلس الفرق والمذاهب الإسلامية - شوقي أبو خليل
- تور بەتلەردىن مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ.

يەتتىنچى دەرس: ئىسلام تارىخى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- قالاق ياۋروپانىڭ گۈللىنىشىگە تۈرتكە بولغان سەۋەبلەر؟
- ئىسلام دۇنياسىنىڭ ئارقىغا چېكىنىشىدىكى سەۋەبلەر؟
- ياۋروپا جاھانگىرلىكى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «مۇسۇلمانلارنىڭ ئارقىدا قېلىشى بىلەن دۇنيا نېمىلەرنى يوقاتتى» ئەبۇلھەسەن نەدەۋىي.
- «مۇسۇلمانلار نېمە ئۈچۈن ئارقىدا قالدى؟» ئەمر شەكىب ئارىسلان.
- ھەسەنۇل بەننانىڭ «رساللەر مەجمۇئەسى» دىن (تۈنۈ-گۈن بىلەن بۈگۈن ئارىسىدا) ناملىق رسالىسى.
- «مۇسۇلمانلارنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى» مۇھەممەد قۇتۇب.

سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ھىممەت ئېڭى يېتىلدۈرۈش.
- سەزگۈرلۈك ۋە ئەستايىدىللىق ئېڭى يېتىلدۈرۈش.
- رەھبەرگە ئىتائەت قىلىشنىڭ مۇھىملىقى ھەققىدە چۈشەنچە ھاسىل قىلىش.
- «قۇرئان كەرىم بايرىقى ئاستىدا» ۋە «دەۋىتىمىز يېڭى دەۋردە» ناملىق ئىككى رسالىنى ئۆزلەشتۈرۈش.
- ئىسلام دىنىغا دەۋەت قىلىشنىڭ ۋاجىپلىقى ۋە ئۇنىڭ ئاساسىي قائىدە - يوسۇنلىرىنى مۇكەممەل ئۆگىنىش.
- ياخشىلىققا بۇيرۇپ، يامانلىقتىن توسۇشنىڭ ئاساسىي قائىدە - يوسۇنلىرىنى ئۆگىنىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «رساللەر مەجمۇئەسى» ئىمام ھەسەنۇل بەننا .
- «مۇسۇلمان ياشلارنىڭ مەجبۇرىيىتى» مەجدى ھىلالى .
- «تەلەپ قىلىنىۋاتقان غالب ئەۋلاتلار» يۇسۇف قەرزاقى .
- «دەۋەت ئاساسلىرى» مەجدى ھىلالى .
- «دەۋەت قائىدە - يوسۇنلىرى» ھۇمام سەئىد .

توقمۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تۆۋەندىكى تېمىلار ھەققىدە ئاڭ يېتىلدۈرۈش:
 1. تەشكىللىنىشنىڭ زۆرۈرلۈكى .
 2. تەشكىللىنىشنىڭ شەرتىلىكى .
 3. تەشكىللىنىشنىڭ ئاساسىي قۇرۇلمىسى .
- جەمئىيەت ياكى مۇئەسسەسە قۇرۇش ئۇسۇللىرى ۋە باسقۇچلىرى .
- مۇسۇلمانلارغا خىزمەت قىلىۋاتقان ئىسلام جەمئىيەتلىرىنىڭ رولى ، جايلاشقان ئورۇنلىرى ۋە ئىدارە قىلىنىش ئۇسۇلى .
- ئىسلامىي مەكتەپلەرنىڭ ئەھمىيىتى ۋە جايلاشقان ئورۇنلىرى ، بارلىققا كېلىش باسقۇچلىرى ۋە ئىدارە قىلىنىش شەكلى .
- ۋەتەننىمىزدىكى ئىسلامىي مەدرىسەلەر ۋە مۇئەسسەسەلەرنىڭ ئۆتمۈشى ۋە ھازىرى .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلامىي ئويغىنىش ھەرىكىتى» (مۇھەممەد قۇتۇب)

- ھەرقايسى ۋىلايەتلەردە تۈزۈلگەن مائارىپ تەزكىرىلىرى
- مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار تېپىپ ئوقۇلىدۇ.

ئونىنچى دەرس: ئىسلامىي ئاڭ - پىكىر يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلام پىكىرىدىكى تۇراقلىق مەسىلىلەر بىلەن ئۆزگىرىشچان مەسىلىلەرنى ۋە كۈنلىق بىلەن زامانىۋىيلىق ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى بىلىش.
- ئەقىل بىلەن ۋەھىينىڭ مۇناسىۋىتىنى بىلىش.
- ئىسلام ئىسلاھات نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش.
- ئىسلامىي خىزمەتتىكى بىرلىك ۋە پىرىنسىپاللىق چۈشەنچىسىنى ئېنىق بىلىش.
- ياۋروپا چىركاۋ تارىخىدىكى سىياسىي ۋە ئىجتىمائىي توقۇمىنى ئۆش.
- فرانسىيە ئىنقىلابىنىڭ كېلىپ چىقىش تارىخى.
- ياۋروپا نېمە ئۈچۈن ئىلمانىزمنى تاللىدى؟ ئىلمانىزمنىڭ ئۇقۇمى نېمە؟ ئىلمانىزمنىڭ پىكىر ساھەسىگە قالدۇرغان تەسىرلىرى نېمە؟

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلامىي ھەرىكەت تەسەۋۋۇرىنىڭ پىرىنسىپلىرى» فەتىھى يەكەن.

- «ئىسلامىي خىزمەت ھەققىدە ئوقۇشلۇق» سەئىد ھەۋۋا.
- ئالاقىدار ماتېرىياللار.

ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلامدا دۆلەتنىڭ بارلىققا كېلىشى .
- ئىسلامدا ھاكىمىيەت مەسىلىسى .
- ئىسلامدا كېڭەش .
- ئىسلامدا دۆلەت رەئىسى ۋە باشقا ھاكىملارنى تاللاش ، سايلاش ۋە ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش تۈزۈمى .
- ئىسلامدا ئىتائەت .
- ئىسلام ۋە دېموكراتىيە تۈزۈمى .
- ئىسلام سىياسىي تۈزۈلمىسىدىكى خەلقئارا مۇناسىۋەت .
- ئىسلامدا جىھاد .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلامدىكى سىياسىي تۈزۈم» ئەبۇ فارىس .
- فقه الجهاد، القرضاوي .
- الأحكام السلطانية، للماوردي .
- مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار .

ئون ئىككىنچى دەرس: كەلگۈسى ئىستراتېگىيە

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ ئىسلامدا ئىستراتېگىيەنىڭ ئورنى ، ئىستراتېگىيەلىك پىلان تۈزۈشنىڭ ئەھمىيىتى ھەققىدە دەسلەپكى ساۋاتقا ئىگە بولۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- مۇشۇ ھەقتە مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ .
- «ئىسلامىي ھەرىكەت تەسەۋۋۇرنىڭ پىرىنسىپلىرى» فەتىھى يەكەن .
- «جند الله تخطيطا» سعيد حوى .
- «المنهج الحركى للسيرة النبويه» منير الغضبان .

ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېشى يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- غەرب ئەللىرىنىڭ تەشۋىقات پەلسەپەسىنى چۈشىنىش .
- ئاخباراتتىكى تەتۈر تەشۋىقات ھەققىدە تولۇق مەلۇماتلىق بولۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

◀ مۇشۇ ھەقتە مۇناسىپ ماتېرىيال تاللاپ ئوقۇلىدۇ .

ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىشنىڭ ئەمەلىي

پىروگراممىسى

- بامدات نامىزى ئۈچۈن سەھەر ئويغىنىش .

- ئىمكانقەدەر بەش نامازنى مەسجىد تە ئوقۇش .
- نامازنى ئاللاھتىن ھەقىقىي قورققان ھالدا ئوقۇش .
- ئاز دېگەندە ھەپتىدە بىر كۈن روزا تۇتۇش .
- شارائىت يار بەرگەن ھامان ھەج - ئۆمرىنى ئادا قىلىشقا ئالدىراش .
- ئاز دېگەندە ئايدا بىر قېتىم كېچىلىك تەھەججۇت نامىزى ئوقۇش .
- سۈننەت دەرىجىلىك ئىبادەتلەرنى قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش .
- ئاز دېگەندە قۇرئان كەرىمنى ئىككى ئايدا بىر قېتىم خەتمە قىلىش .
- ئاز بولسىمۇ داۋاملىق سەدىقە قىلىپ تۇرۇش .
- قىيىن ئەھۋال ، غەم - قايغۇلۇق كۈنلەرنى ناماز ۋە قۇرئان ئوقۇش ئارقىلىق يېنىكلىتىش .

ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى

◀ ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئاسان بولسۇن ئۈچۈن ، بۇ پروگراممىنى ئۈچ تارماققا بۆلدۈك :

1. نەپسىنى پاكلاش پىروگراممىسى .
2. مۇئامىلە پىروگراممىسى .
3. مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پىروگراممىسى .

1 - نەپسىنى پاكلاش پىروگراممىسى :

- ھەر دائىم نىيەتنى رۇس ۋە ساپ قىلىش .
- پەرز ۋە باشقا ئىبادەتلەرنى ئادا قىلغاندا روھنى پاكلاشنى مەقسەت قىلىش .
- ئىمكانقەدەر قۇرئان يادلاشقا تىرىشىش ، ئاز دېگەندە مۇشۇ پروگراممىدا كۆرسىتىلگەننى بولسىمۇ يادلاش .
- ئاللاھنى كۆپ زىكرى قىلىش .
- ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا ئالدىراش .
- كوللېكتىپ خىزمەت قىلىش ئەخلاقىغا ئادەتلىنىپ ، ئىسلامچە سالاھىيەت يېتىلدۈرۈش .
- ئۆزىنى ئۆزى تەربىيەلەش ۋە سەۋىيىسىنى ئاشۇرۇش .
- سۈرە فاتھەدىكى «رەببىمىز! ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم تەلەيمىز» دېگەن ئايەتنىڭ تۆۋەندىكى مەرتىۋىلىرىنى قولغا كەلتۈرگەن - كەلتۈرمىگەنلىكىنى تەكشۈرۈپ بېقىش: (بەسىرەت)، (مۇھاسەبە)، (تەۋبە)، (ئىنابە)، (تەزەككۇر)، (خۇشۇ)، (ئىتتىسام)، (خەۋق)، (رەجا)، (تەبەتتۇل)، (مۇراقەبە)، (ئىخلاس)، (تەۋەككۇل)، (ئىشەنچ)، (سەۋر).

2 - مۇئامىلە پروگراممىسى:

ئائىلىدە:

- ئاتا - ئانىغا ياخشىلىق قىلىش ۋە پەرزەنتلىك بۇرچىنى تولۇق ئادا قىلىش .
- ئەر - خوتۇن ھەر ئىككى تەرەپ تۇرمۇشتىكى ئىسلام كۆر-سەتكەن مەجبۇرىيەتلەرنى تولۇق ئادا قىلىش .

- ئەر - خوتۇن ھەر ئىككى تەرەپ بىر - بىرىنىڭ ئۈستىدىكى مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلىشقا ياردەملىشىش.
- ھەپتىدە بىر كۈن ئائىلە ئۈچۈن مەخسۇس ۋاقىت ئاجرىتىش.
- قېرىنداشلىرى بىلەن بولىدىغان مۇئامىلىدە:
- تەربىيىلىگۈچىنى ئۆز ئاتىسى ۋە ئاكىسىنىڭ ئورنىدا كۆرۈش.
- قېرىنداشلىق مۇناسىۋەتنى مۇستەھكەملەش ۋە قېرىنداشلىرىغا قىزغىن مۇئامىلە قىلىش.
- قېرىنداشلىرى كەمچىلىكىنى كۆرسىتىپ قويسا كەڭ قورساقلىق بىلەن قوبۇل قىلىش.
- تەڭتۈشلىرى ۋە قوشنىلىرىنى ئىززەتلەش.

ئاۋام بىلەن بولىدىغان مۇئامىلىدە:

- باشقىلاردىن كۆڭلى رەنجىگەندە، ئۇنىڭ ئىلگىرى قىلغان ياخشىلىقلىرىنى ئۇنتۇماسلىق.
- ئىشەنچلىك بولۇش.
- كىشىلەرنىڭ ئەزىيەتلىرىگە سەۋر قىلىپ، ياخشىلىقىغا رەھمەت ئېيتىش.
- ھاجەتمەنلەرنى ئىزدەپ سوراپ ياردەم قولىنى سۇنۇش.
- ئىقتىساد ۋە سودا - مۇئامىلىدە كەڭ قورساق بولۇش.
- باشقىلاردىن مەسلىھەت سوراش ۋە باشقىلارغا ياخشى مەسلىھەت بېرىش.
- ۋەدىگە ۋاپا قىلىش.
- پايدىسىز ئويۇن - تاماشالاردىن يىراق بولۇش.
- قەرز قايتۇرۇشنى كەينىگە سوزماسلىق.

3 - مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى:

- ئۆزلۈكىدىن ئاكتىپ بولۇپ، ئۆگەنگەننى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئالدىراش.
- ئۆز كەسپىدە ئالاھىدە نەتىجە قازىنىش.
- ۋاقىتقا رىئايە قىلىپ، ۋەدىگە ئېتىبار بېرىشكە ئادەتلىنىش.
- خىزمەتلىرىنى رەتلىك ئورۇنلاشتۇرۇپ، دائىم يەتمەكچى بولغان غايىسىنى ئەسلەش.
- ئوخشاش بولمىغان پىكىردىكىلەر بىلەن دىئالوگ قىلا-لايدىغان ئوچۇق پىكىرلىك بولۇش.
- خاتالىقنى ئېتىراپ قىلىپ، تەنقىد ۋە نەسىھەتنى قوبۇل قىلىش.
- يېڭى ۋە مۇھىم خەۋەرلەرنى بىلىشكە ئىنتىلىش.
- ئاڭلىغان خەۋەر ۋە مەلۇماتلارنىڭ راست - يالغانلىقىنى ئېنىقلاپ بېقىش.
- ئاچچىقلانغان ۋاقىتلاردا سالماق بولۇپ، ئۆزىنى تۇتۇۋېلىش.
- ئىسراپخورلۇق ۋە راھەتپەرەسلىكتىن ساقلىنىش.
- مەنەسپ تەمە قىلماسلىق.
- قىلغان خىزمەتنىڭ نەتىجىسىنى كۆرۈشكە ئالدىرىماسلىق.

ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى

ئەمەلىي پائالىيەتلەر		
1	ئىمانىي ئۇچرىشىش	ئاپلىق

2	بىرەر كىتاب ياكى ماقالە ئوقۇش	ئابلىق
3	گۈرۈپپىلار ئارا سۆھبەت يىغىنى ئۇيۇشتۇرۇش (تېمىنى تەربىيە بەرگۈچى ئۇستاز تاللايدۇ)	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
4	مەسجىد ئىدارە قىلىش ۋە مەسجىد دەۋىتى ھەققىدە كۇرس ئۇيۇشتۇرۇش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
5	مەسجىد، كۆرگەزمە ۋە ئىسلامىي ئاسارە - ئەتىقىلەرنى زىيارەت قىلىش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
6	باشقىلار بىلەن دىئالوگ ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن دوكلات تەييارلاش	پەسىللىك
7	دالا سەيلىسى	يېرىم يىللىق
8	دەۋەت ۋە ئىجتىمائىي ئالاقە ھەققىدە كۇرس ئۇيۇشتۇرۇش	يىللىق
9	ئىسلامىي خىزمەت ۋە باشقۇرۇش ھەققىدە كۇرس ئۇيۇشتۇرۇش	يىللىق
10	سىياسىي خىزمەت ھەققىدە كۇرس ئۇيۇشتۇرۇش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
11	ھەر يازدا بىر ماقالە يېزىش	يىللىق
12	بىرەر كەسىپ ئۆگىنىش كۇرسىغا قاتنىشىش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم
13	ئىسلامىي جامائەت ۋە ئۇنىڭ تارماقلىرىنى تونۇتۇش كۇرسىغا قاتنىشىش	مۇشۇ باسقۇچ مەزگىلىدە بىر قېتىم

بەشىنچى باب: دەۋەتچى يېتىلدۈرۈش باسقۇچى

بۇ، ئالدىنقى باسقۇچنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملاپ بولغانلار ئىچىدىن، دەۋەت ساھەسىدە خىزمەت قىلىشقا لايىقلىرىنى تاللاپ، سەۋىيىسىنى ئاشۇرۇپ، دىننى تەشۋىق قىلىش ۋە مۇسۇلمانلارغا خىزمەت قىلىش ئۈچۈن سىستېمىلىق يېتىلدۈرۈش باسقۇچىدۇر.

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. تەربىيەلەنگۈچىنى دەۋەت قائىدە - يوسۇن ۋە ئۇسۇللىرى بىلەن قورالاندۇرۇش.
2. تەربىيەلەنگۈچىنى كەڭ قورساق، تىرىشچان، پىداكار، دەۋەتچىلەرگە خاس پاك روھ ۋە گۈزەل ئەخلاققا ئىگە قىلىپ يېتىلدۈرۈش.
3. ئۇنىڭدا دۇنيا ۋە ئۆزى ياشاۋاتقان يۇرتنىڭ ۋەزىيىتىنى ئەتراپلىق چۈشىنىدىغان ئاڭ يېتىلدۈرۈش.
4. ئۇستازلىرىغا ۋە ئۆزى قاراشلىق بولغان ئىجتىمائىي توپ ۋە ئورگانلارغا ساداقەت ۋە سەمىمىيەتنى ئا- شۇرۇش.

▼ دەۋەتچى يېتىلدۈرۈش باسقۇچىدىكى پايدىلىنىش

دەرسلىكلىرى

بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر

قۇرئان كەرىم:

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- بۇرۇن يادلاپ بولغاننى تەكرار قىلىپ تۇرۇش .
- سۈرە ئەھقاقتىن سۈرە ھەدىدىكىچە يادلاش بىلەن بىرگە ، بۇلارنى تەپسىر قىلىش .
- سۈرە بەقەرە ۋە سۈرە ئالى ئىمراننى كېڭەيتىپ تەپسىرلەش بىلەن بىرگە ، ئۇ سۈرەلەردىن مەقسەت قىلىنغان دەرس ، ئىبرەت ۋە ئەھكاملارنى مۇكەممەل ئۆگىنىش .

قۇرئان بىلىملىرى:

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تەپسىر ئىلمىنى ئۆگىنىش .
- تەپسىر ساھەسىدىكى ئېقىم ۋە قاراشلارنى چۈشىنىش .
- قۇرئان كەرىمنى تەپسىر قىلىش قائىدە - يوسۇنلىرىنى ئۆگىنىش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «سەفۋەتۈتتە فاسىر» سابۇنى .
- «ئاخىرقى ئۈچ پارا تەپسىرى» .
- «تەپسىرى زەرىفى» قاراجىم .
- «قۇرئان ئىلىملىرى ھەققىدە ئوقۇشلۇق» مەنئۇلقەتتان .

ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- يادلاپ بولغان ھەدىسلەرنى پات - پات تەكرار قىلىپ تۇرۇش.
- ئاز دېگەندە قىرىق ھەدىس يادلاش؛ بۇ ھەدىسلەرنى «اللؤلؤ والمرجان» ناملىق كىتابتىن يادلاش تەۋسىيە قىلىندۇ.
- يادلىغان ھەدىسلەرنىڭ تەرجىمىسىنى پۇختا ئۆگىنىش.
- ھەدىسنى توغرا چۈشىنىش ئۈچۈن ھەدىسكە ئالاقىدار بىلىملەرنى ئۆگىنىش.
- بىر-بىرىگە زىت ھەدىسلەرنى ھەل قىلىش ئىلمىنى ئۆگىنىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «اللؤلؤ والمرجان (ئۈنچە مەرجان)» .
- «سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمى»
- ھەدىس ئىلمى ھەققىدە بىرەر كىتاب.
- «سۈننەتكە قانداق مۇئامىلە قىلىمىز» يۈسۈف قەرزىۋى.
- «تۈجىھات نبوية» سىد نوح.
- «السنة النبوية بين أهل الفقه وأهل الحديث» محمد الغزالي.
- «المدخل لدراسة السنة النبوية» القرضاوي.

ئۈچىنچى دەرس: ئىسلام ئەقىدىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- دىيارىمىزدىكى ھەر خىل دىن ۋە ئېقىملار ھەققىدە تولۇق مەلۇماتلىق بولۇش.
- باشقا دىن ۋە ئېقىمدىكىلەر بىلەن دىئالوگ ۋە مۇنازىرە قىلىش ئۇسۇللىرىنى ئۆگىنىش.
- تۆۋەندىكى خىرىستىئان گۇرۇھلىرىنى تەتقىق قىلىش:

1. كاتولىك.

2. پروتېستانت.

3. ئورتودوكس.

- يەھۇدىي دىنىنى تەتقىق قىلىش.
- بۇددا دىنىنى تەتقىق قىلىش.
- دارۋىنىزم ۋە كوممۇنىزم نەزىرىيەسىنى پىششىق بىلىش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ھەقىقەتنىڭ ئېلانى» رەھمەتۇللاھ ھىندى.
- «خىرىستىيان دىنىنىڭ ئارقا كۆرۈنۈشى» ئۇيغۇر تەرجىمە مەركىزى.
- «ئىسلام ئەقىدىلىرى» مۇھەممەد يۈسۈپ قارىم.
- «قۇرئاندىكى ئەقىدە ئاساسلىرى» ئابدۇراھمان جامال.

تۆتىنچى دەرس: ئەھكام ۋە فىقھى ئۇسۇلى

(ئا) شەرىئەت ئەھكاملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تۆۋەندىكىلەرنى ئۆگىنىش:
 1. ئىجارە ئەھكاملىرى.
 2. شېرىكىلىشىش ۋە ھەر تۈرلۈك شېرىكەت ئەھكاملىرى.
 3. سۇغۇرتا ئەھكاملىرى.
 4. ھاۋالە ۋە كاپالەت ئەھكاملىرى.
 5. جازا ۋە جىنايىي ئىشلار ئەھكاملىرى.
 6. ئىسلامدا دەۋا - دەستۇر، پاكىت كەلتۈرۈش ۋە ھۆكۈم چىقىرىش قائىدىلىرى.
 7. گۇۋاھلىق بېرىش ۋە قەسەمگە ئالاقىدار ھۆكۈملەر.
 8. ۋەقە ئەھكاملىرى.
 9. ھەدىيە ئەھكاملىرى.
 10. مىراس ئەھكاملىرى.
 11. خەلقئارا مۇناسىۋەتكە ئالاقىدار تىنچلىق، كېلىشىم ۋە ئۇرۇش قاتارلىقلارنىڭ ئەھكاملىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «فقە السنە» سىيد سابىق.
- «ئىسلامدا تىجارەت رەھبىرى» تەكلىماكان نەشرىياتى.
- «ئىسلامدا ھالال ۋە ھارام» يۈسۈف قەرزاقى.

- ساجىيە تورى پەتىۋالىرى.
 - «ئەھكام ئايەتلىرىدىن تەپسىرلەر» مۇھەممەد ئەلى سابۇنى.
 - «مىراس ئىلمى» مۇھەممەد ئەلى سابۇنى.
- (ب) فىقھى ئۇسۇلى (شەرىئەت مەقسەتلىرى)

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئىسلام شەرىئىتىنىڭ ئومۇمىي مەقسەتلىرى.
- ئىمام شاتىبىنىڭ «شەرىئەتنىڭ ئومۇمىي مەقسەتلىرى» ھەققىدىكى قارىشى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلام قانۇنشۇناسلىق تارىخى» مەنئۇلقەتتان.
- «نظريۋە المقاصد عند الشاطبي» اليرسوني.
- «مقاصد الشريعة» اليرسوني.

بەشىنچى دەرس: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە مەشھۇر شەخسلەرنىڭ تەرجىمىھالى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

▼ سىيرىدىن:

1. جەپەر ئىبنى ئەبۇ تالىبنىڭ نەجاشى ئالدىدا سۆزلىگەن نۇتۇقى.
2. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مەدىنە يەھۇدىيلىرى ۋە باشقا

- قەبىلىلەر بىلەن تۈزگەن كېلىشىم _ نەجران ئۆمىكى
_ ۋىدالىشىش خۇتبىسى .
3. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مۇئاز ئىبنى جەبەلنى يەمەنگە ئەۋەتىش ئالدىدا ئۇنىڭغا قىلغان ۋەسىيىتى .
 4. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئائىلە ھاياتى ۋە كۈندىلىك تۇرمۇشى .
 5. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ كىشىلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى .
 6. خەندەك (ئەھزاب) غازىتى .
 7. مەككە پەتھى .
 8. خەيبەر غازىتى .

▼ مەشھۇر شەخسلەردىن:

1. ئىمام بۇخارى .
 2. ئىمام ئىبنى تەيمىيە .
 3. پۈزەيل ئىبنى ئەياز .
 4. جۈنەيد باغدادى .
 5. ئۆمەر ئىبنى ئابدۇلئەزىز .
 6. سۇلتان ئىككىنچى ئابدۇلھەمىد .
 7. نۇرىددىن زەنگى .
 8. مۇھەممەد پاتھ .
 9. ھەسەنۇل بەننا .
 10. ئابدۇلھەمىد ئىبنى بادىس .
- ئۇيغۇر تارىخىدا ئىز قالدۇرغان مەشھۇر شەخسلەردىن بىر قانچىسىنىڭ تەرجىمىھالىنى ئوقۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «لحات من حياة شيخ الإسلام ابن تيمية» عبد الرحمن عبد الخالق.
- «حياة البخاري» محمد جمال الدين القاسمي.
- الفضيل بن عياض التيمي إمام الحرم وشيخ الحجاز/ عصام محمد الحاج علي.
- الجنيد بن محمد البغدادي/ يونس الشيخ إبراهيم السامرائي.
- «عمر بن عبد العزيز الخليفة الزاهد» ابن الجوزي.
- «السلطان عبد الحميد الثاني بين الإنصاف والجهود» محمد مصطفى الهلالي.
- «نور الدين زنكي» محمد السرتاوي.
- «السلطان المجاهد محمد الفاتح: فاتح القسطنطينية» زياد أبو غنيمه.
- «عبد الحميد باديس وجهوده التربوية» سلسلة كُتب الأمة لمصطفى محمد حميداتو.
- «التربية الإسلامية ومدرسة حسن البنا» د. يوسف القرضاوي.
- «حسن البنا مواقف في الدعوة والتربية» عباس السيسي.
- يه نه باشقا مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلسا بولىدۇ.

ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي ئېقىملار

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ تەسەۋۋۇپ ئېقىمىنىڭ كېلىپ چىقىش تارىخى، پىرىنسىپلىرى، ۋە تىنىمىزگە پەيدا بولۇشى ۋە ۋە تىنىمىزگە ئوينىغان ئىجابىي ۋە سەلبىي روللىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلام ئىدىيەسى ۋە چۈشەنچە كىرىزىسى» ئابدۇراھمان جامال.
- ئالاقىدار ماتېرىياللار تېپىپ ئوقۇلىدۇ.

يەتتىنچى دەرس: تارىخ

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تارىخنى شەرھىلەش، ئىزاھلاش ئېقىملىرى ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش (ماتېرىيالزىچە، ئىسلامچە ۋە مىللەتچىلىك ئېڭى بويىچە شەرھىلەش).
- بىرىنچى ۋە ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى.
- قۇمۇل دېھقانلار قوزغىلىڭى.
- ئابدۇلقادىر داموللا ۋە سابىت ھاجى داموللىنىڭ ئاقارتىش ھەرىكەتلىرى ۋە ئىجتىمائىي ھەرىكەتلىرى
- خوتەن ئىنقىلابى ۋە شەرقىي تۈركىستان ئىسلام جۇمھۇرىيىتىنىڭ قۇرۇلۇشى.
- ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابى.
- يېقىنقى زاماندا ئىسلام دۇنياسىدا يۈز بەرگەن ۋەقەلىكلەر.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «التفسير الإسلامى للتارىخ» عماد الدين خليل.
- تفسير التارىخ عند ابن خلدون، من سلسلة كتاب الأمة.
- إعادة كتابة التارىخ، محمد قطب.

- سىلسىلە تارىخىنىڭ ئىسلامىي، مۇھىم شاكىرى.
- تارىخىي ماتېرىياللاردا «شەرقىي تۈركىستان ئىسلام جۇمھۇر- رىيىتى ۋە ئاساسىي قانۇنى» (دوكتور ئالىمجان بۇغدا)
- «ئانا يۇرت» رومان (زوردۇن سابىر)
- «ئىز» رومان (ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر)
- «ئويغانغان زېمىن» (ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر)
- «ئابدۇلقادىر داموللا ھەققىدە قىسسە» (خېشۈر تۆمۈر)
- تور بەتلەردىن مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ.

سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- كىشىلەر بىلەن قانداق مۇئامىلە قىلىش سەنئىتىنى ئۆگىنىش.
- كىشىلەر بىلەن مۇناسىۋەت قۇرۇش سەنئىتىنى ئۆگىنىش.
- يالغان - ياۋىداق سۆز - چۆچەكلەرنى قانداق بىتەرەپ قىلىش سەنئىتىنى ئۆگىنىش.
- دەۋەتچىلەرنىڭ يېرىم يولدا يولدىن چەتنەپ كېتىشىنىڭ ئامىللىرى ۋە ئالدىنى ئېلىش چارە - تەدبىرلىرى.
- تەلىم - تەربىيە جەريانىدا جازا قوللىنىشنىڭ ئۆلچىمى ۋە ئىجابىي - سەلبىي تەسىرى.
- دەۋەتچىلەرنىڭ مەسئۇلىيەتلىرى ۋە خىرىسلار.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «دەۋەت ئاساسلىرى» مەجدى ھىلالى.

- «دليل إدارة الاجتماعات بفاعلية» د. مصطفى محمود أبو بكر.

ئۈنۈنچى دەرس: پىكىرى ئاڭ يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- پايدا - زىياننى سېلىشتۇرۇش فىقھىسى، يەنى، ئاۋۋال نېمىلەر-نى قىلىش فىقھىسىنى ئۆگىنىش.
- تۆۋەندىكى مەسىلىلەرنى يىلتىزدىن تەتقىق قىلىپ ئۆگىنىش:

1. ئىنسانىي ئەركىنلىك.
2. ئىسلامدا ئىنسان ھەقلىرى ۋە دۇنيا ئىنسان ھەقلىرى ھۆججىتىدىكى ئىنسان ھەقلىرى سېلىشتۇرمىسى.
3. قارشى پىكىر ۋە ئېقىمدىكىلەر بىلەن دېئالوگ.
4. جامائەتكە ئارىلاشماي ياشاش، جاھىلىيەت ۋە كاپىرغا چىقىرىش.
5. ۋەتەن، مىللەت.
6. ماركسىزم، ئىلمانىزم، مىللەتچىلىك، ماتېرىيالىزم، زىنۇنىزم.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئاۋۋال نېمە قىلىش كېرەك؟» يۇسۇف قەرزىۋى
- «ئىسلامدا ئىنسان ھەقلىرى» ئابدۇلئەھد ھافىز
- ھەسەنۇل بەننانىڭ «رساللەر مەجمۇئەسى» دىن «بىزنىڭ دەۋىتىمىز»، «نۇرغا قاراپ» ناملىق ئىككى رسالىسى.

- «ظاهرة الغلو والتطرف» يوسف القرضاوي .
- الحريات العامة في الإسلام، راشد الغنوشي .
- الحوار في القرآن، القرضاوي .
- «ئىسلام ئەقىل ۋە ئىلىم - پەن» ئابدۇراهمان جامال .
- «ئىسلامنىڭ ئالەم كۆزقارىشى» ئابدۇراهمان جامال .

ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- مۇسۇلمانلارنىڭ نۆۋەتتىكى سىياسىي ۋەزىيىتىنى مۇلاھىزە قىلىپ، ھەر زامان كۈن تەرتىپتە تۇتۇش .
- سىياسىي تېرمىنلارنى ئۆگىنىش .
- ئىسلام سىياسەت فىقھىسىنى ئۆگىنىش .
- ئىسلامچە ھۆكۈمەت ئىدارە قىلىش سەنئىتىنى ئۆگىنىش .
- سىياسىي كېلىشىملەرنىڭ ھۆكۈمىنى ئۆگىنىش .
- ئىسلامدىكى سىياسىي ئەركىنلىك ھەققىدە ساۋاتلىق بولۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئۈمىد تېچلىك، ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللەتچىلىك ۋە ھىجرەت چۈشەنچىسى» ئابدۇراهمان جامال .
- «ئىسلامدىكى سىياسىي تۈزۈم» ئەبۇ فارىس .
- النظريات السياسية الإسلامية، محمد ضياء الدين الرئيس .
- نظرية الإسلام السياسية، المودودي .
- فن الحكم في الإسلام، مصطفى أبو زيد فهمي .

- التحالف السياسي في الإسلام، منير الغضبان .
- القاموس السياسي، أحمد عطية الله .

ئون ئىككىنچى دەرس: كەلگۈسى ئىستراتىگىيە

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ئەتراپلىق پىلان تۈزۈشنى ئۆگىنىش .
- قىلماقچى بولغان خىزمەتنىڭ قۇرۇلمىسىنى توغرا ئورۇنلاشتۇرۇش ئۇسلۇبىنى ئۆگىنىش .
- تەجرىبە ئىگىلىرىدىن مەسلىھەت ئېلىش ئۇسلۇبلىرىنى ئۆگىنىش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «قۇرئاندىكى سەۋەب - نەتىجە قانۇنىيەتلىرى» ئابدۇراھمان جامال .
- مۇشۇ ھەقتە مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ .
- «جند الله تخطيطا» سعيد حوى .
- «المنهج الحركى للسيرة النبويه» منير الغضبان .

ئون ئۈچىنچى دەرس: ئاخبارات ئېشى يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ھازىرقى زامان ئالاقىلىشىش قوراللىرىنى ئىشلىتىشنى ئۆگىنىش .

قىلىش .

- قىيىن ئەھۋال ، غەم - قايغۇلۇق كۈنلەرنى ناماز ۋە قۇرئان ئوقۇش ئارقىلىق يېنىكلىتىش .

ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى

◀ ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئاسان بولسۇن ئۈچۈن ، بۇ پروگراممىنى ئۈچ تارماققا بۆلدۇق :

- 1 . نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى .
- 2 . مۇئامىلە پروگراممىسى .
- 3 . مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى .

1 - نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى :

- ھەر دائىم نىيەتنى رۇس ۋە ساپ قىلىش .
- ئىمكانقەدەر قۇرئان يادلاشقا تىرىشىش ، ئاز دېگەندە مۇشۇ پروگراممىدا كۆرسىتىلگەننى بولسىمۇ يادلاش .
- ئۆزىنى ئۆزى تەربىيەلەش ۋە سەۋىيىسىنى ئاشۇرۇش .
- ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا ئالدىراش .
- پەرز ۋە ھەر خىل ئىبادەتلەرنى ئادا قىلغاندا روھنى پاكلاشنى مەقسەت قىلىش .
- قەلب ساغلام ، دىل يۇمشاق بولغان ۋاقىتلارنى غەنىمەت بىلىپ ، دۇئانى قولدىن بەرمەسلىك .
- سۈرە فاتىھەدىكى «رەببىمىز! ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم تىلەيمىز» دېگەن ئايەتنىڭ تۆۋەندىكى

مەرتىۋىلىرىنى قولغا كەلتۈرگەن ياكى كەلتۈرمىگەنلىكىنى تەكشۈرۈپ بېقىش؛ (شۈكۈر)، (راستچىللىق)، (جەزمەنلىك)، (ئارامدىللىق)، (كەمتەرلىك)، (رىغبەت)، (ئىستىقامەت)، (ھايال)، (رىزا)، (زاھىدلىق)، (ئىلىم)، (ھىممەت)، (مۇھەببەت)، (مەرىپەت)، (غۇرۇر).

2 - مۇئامىلە پروگراممىسى:

ئائىلىدە:

- ئاتا - ئانىسىغا ياخشىلىق قىلىش ۋە ئۇلارغا قارىتا ئۆتەشكە تېگىشلىك مەجبۇرىيەتلىرىنى تولۇق ئادا قىلىش.
- ئەر - خوتۇن ھەر ئىككى تەرەپ ئىسلام كۆرسەتكەن تۇرمۇشتىكى مەجبۇرىيەتلەرنى تولۇق ئادا قىلىش ۋە بىر - بىرىنىڭ ئۈستىدىكى مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلىشقا يار - دەملىشىش.
- ھەپتىدە بىر كۈن ئائىلە ئۈچۈن مەخسۇس ۋاقىت ئاجرىتىش.
- قېرىنداشلىرى بىلەن بولىدىغان مۇئامىلە:
- قېرىنداشلىق مۇناسىۋەتنى مۇستەھكەملەش ۋە قېرىنداشلىرىغا قىزغىن مۇئامىلە قىلىش.
- قېرىنداشلىرى كەمچىلىكىنى كۆرسىتىپ قويسا، كەڭ قورساقلىق بىلەن قوبۇل قىلىش.
- تەكشۈشلىرى ۋە قوشنىلىرىنى ئىززەتلەش.
- قېرىنداشلىرىدىن نەسىھەت قىلىشنى تەلەپ قىلىش.
- باشقىلارنى ياخشى نەسىھەت بىلەن تەمىنلەپ، ئۇلارنىڭمۇ قانداق نەسىھىتى بولسا قوبۇل قىلىش.

خىزمەت ۋە مەسئۇلىيەت ئورنىدا:

- قول ئاستىدىكىلەرگە ياكى مەسئۇلىيەت دائىرىسىدىكىلەرگە كەمتەرلىك بىلەن مۇئامىلە قىلىش.
- مەسئۇلىيەت سورىغانلارغا سەمىمىي مەسئۇلىيەت بېرىش.
- مىننەت قىلماسلىق.
- ۋەدىگە ۋاپا قىلىش.
- ئوخشىمىغان پىكىردىكىلەرگە كەڭ قورساق بولۇش ۋە مېھرى - شەپقەت ۋە قېرىنداشلىقنى ساقلاپ قېلىش.
- ھەرقانداق مۇئامىلىدە كېڭەشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە باشقىلار - نىمۇ شۇنىڭغا ئۈندەش.

ئاۋام بىلەن بولىدىغان مۇئامىلە:

- ئىشەنچلىك بولۇش.
- پۇل، سودا مۇئامىلىدە كەڭ قورساق بولۇش.
- قەرزنى كەينىگە سوزماسلىق.
- كىشىلەرنىڭ ئەزىيەتلىرىگە سەۋر قىلىپ، ياخشىلىقىغا رەھمەت ئېيتىش.
- پايدىسىز ئويۇن - تاماشا ۋە ئەھمىيەتسىز سورۇنلاردىن يىراق بولۇش.
- رەنجىشىپ قالغانلار ئارىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ قويۇش.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «مۇسۇلماننىڭ ئەخلاقى» مۇھەممەد غەززالىي.

- «ئىسلام ئەخلاقى» مۇھەممەد يۈسۈپ قارىم .
- 3 - مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى؛
- ئىسلام پىكىرنى تارقىتىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىش .
- ئىسلام دەۋاسىنى ئىلمىي ئاساس ، شىجائەت ۋە ئەقىل - پاراسەت بىلەن ئوتتۇرىغا قويۇش .
- پايدىلىق سۆز ۋە ئىش - ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللىنىش .
- ئۆزلىكىدىن ئاكتىپ بولۇپ ، ئۆگەنگەننى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئالدىراش .
- يولۇققان قىيىنچىلىقلارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ، ئۇنى ھەل قىلىش ئۈچۈن پىكىر بېرىشكە ئالدىراش .
- ئوخشاش بولمىغان پىكىردىكىلەر بىلەن دىئالوگ قىلا - لايدىغان ئوچۇق پىكىرلىك بولۇش .
- خاتالىقنى ئېتىراپ قىلىپ ، تەنقىد ۋە نەسەھەتنى قوبۇل قىلىش .
- سالماق بولۇش ، ئاچچىقلىغان ۋاقىتلاردا ئۆزىنى تۇتۇۋېلىش .
- كۆز قارىشى ئوخشاش بولمىغانلار بىلەن مۇنازىرە قائىدە - يوسۇنلىرىدىن چەتنىمەي ، قارشى تەرەپكىمۇ يول قويۇش .
- ئاڭلىغان خەۋەر ۋە مەلۇماتلارنىڭ راست - يالغانلىقىنى ئېنىقلاپ بېقىش .
- يېڭى مۇھىم خەۋەرلەرنى بىلىشكە ئىنتىلىش .
- پىكىر ۋە ئىشلىرىدا تەرتىپلىك بولۇش .
- ھەر ئىشتا ساغلام ، ئېستېتىكىلىق زوققا ھېرىسمەن بولۇش .
- ئايلىق ئىشتىراك پۇلىنى ۋاقتىدا تاپشۇرۇشقا ئادەتلىنىپ ،

ئۇنىڭدىن مەقسەت قىلىنغان تەلىم - تەربىيە مەزمۇنىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش .

ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى

1. ئۆزى قانائەت قىلغان پىكىرنىڭ ئەمەلىيلەششى ئۈچۈن ئۈستىدىكى مەجبۇرىيەتنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئادا قىلىش .
2. قىلغان خىزمىتىدىن پەقەتلا ئاللاھنىڭ رازىلىقىنى كۆزلەش .
3. شۇ ئارقىلىق ئۈلگىلىك شەخسكە ئايلىنىش .

ئالتىنچى باب: يېتەكچى ئۇستاز يېتىلدۈرۈش باسقۇچى

بۇ، ئالدىنقى باسقۇچلارنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملاپ بولغانلار ئىچىدىن، تەشكىللىك خىزمەتتە يېتەكچىلىك ۋە - زىيىنىنى ئورۇنداش قابىلىيىتىگە ئىگە بىر قىسىم تالانت ئىگىلىرىنى تاللاپ چىقىپ، ئۇلارنى يېتەكچى ئۇستاز قىلىپ يېتىلدۈرۈش باسقۇچىدۇر.

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. تەربىيەلەنگۈچىدىكى باشقۇرۇش ۋە رەھبەرلىك ۋەزىپە ئۆتەش قابىلىيىتىنى ئاشۇرۇش.
2. سىياسىي ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ دىن، ۋەتەن ۋە مىللەتنىڭ كەلگۈسىگە ئالاقىدار مۇھىم مەسئۇلىلەر ئۈستىدە پىكىر قىلالايدىغان سەۋىيەگە ئەكىلىش.
3. تەربىيەلەنگۈچىدە تۈرلۈك ۋەزىپەلەردە توغرا قارار ئېلىش ۋە لايىقىدا ئىش تۇتۇش ماھارىتىنى يېتىلدۈرۈش.
4. ئۆزى مەنسۇپ بولغان جامائەت، كوللېكتىپنىڭ پىلانلىرىنى ۋە تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملىرىنى تولۇق ئۆزلەشتۈرۈش.

5. يېتەكچى ئۇستاز يېتىلدۈرۈش باسقۇچىدا پايدىلىنىشقا تېگىشلىك دەرسلەر

بىرىنچى دەرس: قۇرئان كەرىم ۋە قۇرئانغا ئالاقىدار بىلىملەر

قۇرئان كەرىم

▼ **كۆزلەنگەن مەقسەت:**

1. بۇرۇن يادلاپ بولغاننى تەكرار قىلىپ تۇرۇش.
2. سۈرە ياسىنىنى يادلاش.
3. سۈرە تەۋبىنى يادلاش.
4. سۈرە ئەنفالنى يادلاش.

◀ تۆۋەندىكى سۈرلەرنى كېڭەيتىپ تەپسىرلەش بىلەن بىرگە، ئۇنىڭدىن مەقسەت قىلىنغان مەزمۇن، دەرس، ئىبەرەت ۋە ئەھكاملارنى ئۆگىنىش:

1. سۈرە مائىدە.
2. سۈرە ئەنئام.
3. سۈرە ئەنفال.
4. سۈرە تەۋبە.
5. قۇرئان بىلىملىرى

▼ **كۆزلەنگەن مەقسەت:**

- تەپسىر ئىلمىنى ئۆگىنىش.
- قۇرئان كەرىمدىكى مۇھىم (مەنىسى ئېنىق) ۋە مۇتەشابھ

- مەنسى ئېھتىماللىق) ئايەتلەرنى تەتقىق قىلىش .
- قۇرئان كەرىمدىكى بەس - مۇنازىرە ئۇسلۇبىنى ئۆگىنىش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىبنى كەسىر تەپسىرى» ئىبنى كەسىر .
- «سەفۋەتۇتتەفاسىر» سابۇنى .
- «ئەھكام ئايەتلىرىدىن تەپسىرلەر» سابۇنى .
- «قۇرئان ئىلىملىرى ھەققىدە ئوقۇشلۇق» مەنئۇلۇقتان .

ئىككىنچى دەرس: ھەدىس شەرىپ ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تېخىمۇ كۆپ ھەدىس يادلاش .
- يادلىغان ھەدىسلەرنىڭ تەرجىمە ۋە ئىزاھاتىنى پۇختا ئۆگىنىش .
- پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ھەدىسلىرىنىڭ شەرىئى دەلىللىكى توغرىسىدا ئىزدىنىش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «اللؤلؤ والمرجان» (ئۈنچە مەرجان) .
- «سەھىھ ھەدىسلەر» .
- المدخل لدراسة السنة النبوية، القرضاوي .
- السنة النبوية ومكاتها في التشريع الإسلامي، السباعي .
- حجية السنة، عبد الغني عبد الخالق .

ئۈچىنچى دەرس: ئەقىدە

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ھۆكۈم ۋە تەقدىر ھەققىدە مۇكەممەل مەلۇماتلىق بولۇش .
- ئىمان ۋە ئەقىدە ھەققىدىكى خاتا چۈشەنچىلەر ھەققىدە مۇكەممەل مەلۇماتلىق بولۇش .
- ئىمان بىلەن غەلبە - نۇسرەت مۇناسىۋىتى ھەققىدە مۇكەممەل مەلۇماتلىق بولۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىمان ۋە ھايات» يۇسۇف قەرزىۋى .
- «ھۆكۈم ۋە تەقدىر» مۇتەۋەللى ئەششەئراۋى .
- «ئىسلام دىنىنىڭ روھى» غىفىق تەببارە .
- «تۈزۈنىشكە تېگىشلىك چۈشەنچىلەر» مۇھەممەد قۇتۇب .
- «ئىسلام ئەقىدىلىرى» مۇھەممەد يۈسۈپ قارىم .
- «ئاۋۋال ئىمان» مەجدى ھىلالى .
- مېنھاجۇلمۇسلىم ، ئەبۇ بەكر ئەلجەزائىرى .

تۆتىنچى دەرس: شەرىئەت ئەھكاملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ تۆۋەندىكى نەزەرىيەلەرنى ئۆگىنىش:

1. ھەق - ھوقۇق نەزەرىيەسى .

2. خۇسۇسىي ئىگىلىك نەزەرىيەسى .
3. كاپالەت نەزەرىيەسى .
4. ئۆرپ - ئادەت نەزەرىيەسى .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «المدخل الفقهي العام» مصطفى الزرقا .
- «النظريات الفقهية» محمد الزحيلي .

بەشىنچى دەرس: ئىسلاھاتچىلار تارىخى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- بەزى سىياسىي رەھبەرلەرنىڭ تەرجىمىھالى ۋە مەشھۇر مۇتە - پەككۇرلارنىڭ ئىش - ئىزلىرىنى ئۆگىنىش .
- سىياسىي رەھبەرلەر ۋە مۇتەپەككۇرلار قالدۇرغان كۈندىلىك خا - تىرىلىرىنى ئوقۇش .
- ئۇيغۇر تارىخىدا ئىز قالدۇرغان ئىسلاھاتچىلارنىڭ تەرجىمى - ھالىرىنى ئوقۇش .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

سالامەتتىن ئەيىۋى، جامالىدىن ئەفغانى، ئىمام ھەسەنۇل بەننا، گەندى، ئۆمەر مۇختار، ئابدۇلقادىر داموللام، سابىت داموللام، مۇھەممەد ئېمىن بۇغرا ھەزرىتىم، ئېيسا يۈسۈپ ئالىپ تېكىن، ئابدۇلھەكىم مەخسۇم ھاجىم قاتارلىقلارغا ئوخشىغان مەشھۇر شەخسلەرنىڭ تەرجىمىھالى ھەققىدىكى ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىدۇ.

ئالتىنچى دەرس: ئىسلامىي مۇئەسسەسەلەر

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

◀ ئىسلام خىزمىتى ئۈچۈن قۇرۇلغان مۇئەسسەسە ، بىرلىك ، تەشكىلات ، پەتىۋا كومىتېتلىرى ۋە تۈرلۈك جامائەتلەر ھەققىدە مەلۇماتلىق بولۇش .

1. ياۋروپا ئىسلام بىرلىكى .
2. دۇنيا ئىسلام ئالىملىرى بىرلىكى .
3. ئىسلام دۇنياسى ۋە غەرب ئەللىرىدىكى ئىسلامىي ئۇ-
نۋېرسىتېت ۋە ئىنستىتۇتلار .
4. ياۋروپا ئىسلام تەتقىقات ۋە پەتىۋا كومىتېتى .
5. ئىسلام فوندى جەمئىيىتى .
6. ياۋروپا ياشلار ۋە ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى .
7. ئىسلام دۇنياسى بىرلىكى .
8. خەلقئارا مۇسۇلمان ياشلار بىرلىكى .
9. ئەزھەر ئۇنىۋېرسىتېتى .
10. ۋە تىنىمىزدىكى ئىسلامىي مۇئەسسەسەلەر .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار تېپىپ ئوقۇلدۇ .

يەتتىنچى دەرس: تارىخ ئېڭى يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

1. مۇستەملىكىدىن قۇتۇلۇش ھەرىكەتلىرى.
2. پەلەستىن مەسلىسى.
3. ئىسلام دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى.
4. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى.
5. بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى.
6. تەرەپسىز دۆلەتلەر تەشكىلاتى.
7. ئىسلام ھەمكارلىق تەشكىلاتى.
8. سوۋىت ئىتتىپاقىنىڭ پارچىلىنىشى.
9. ئىككىنچى قېتىملىق پارس قولتۇقى ئورۇشى.
10. يېڭى دۇنيا سىستېمىسى ۋە ئىسلام دۇنياسىنىڭ 11 - سىنىتە بىردىن كېيىنكى ۋەزىيىتى.
11. ئەرەب باھارى ۋە ئۇنىڭ نۆۋەتتىكى تەرەققىيات ئەھۋالى
12. ياۋروپا بىرلىكىنىڭ باشلىنىشى ۋە ھازىرقى ئەمەلىي ئەھۋالى.
13. ياۋروپادا ئىسلامنىڭ تارقىلىشى ۋە بۈگۈنكى ئەھۋالى.
14. جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخى ۋە نۆۋەتتىكى ۋەزىيىتى.
15. ئۇيغۇرلارنىڭ نۆۋەتتە دۇنيا كۈن تەرتىپىدە ئىگىلىگەن ئورنى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ.

سەككىزىنچى دەرس: دەۋەت چۈشەنچىسى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- تۇڭگانلار بىلەن ئۇيغۇرلار مۇناسىۋىتىنىڭ تارىخىي ئارقا كۆرۈنۈشى ۋە دەۋەت ھەمكارلىقى.
- دىيارىمىزدىكى دەۋەتچىلەر دۇچ كېلىۋاتقان مەسىلىلەر.
- دىيارىمىزدىكى ئىسلام خىزمىتىنىڭ كەلگۈسى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «ئىسلام شەرىئىتىنىڭ مەقسەتلىرى» ئابدۇراھمان جامال.
- مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ.

توققۇزىنچى دەرس: تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرى

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- رەھبەرلىكتە بولۇشقا تېگىشلىك سۈپەتلەر.
- رەھبەرلىكنىڭ تۈرلىرى.
- تالاش - تارتىشلارنى بىتەرەپ قىلىش ئۇسۇللىرى.
- توغرا قارار ئېلىش ئۇسۇللىرى.
- دەۋەت ۋە ئىدارە خىزمىتىنى باھالاش ئۇسۇللىرى.
- تەشكىللەش، ئىدارە قىلىش ۋە خىزمەتنى گۈرۈپپىلارغا بۆلۈپ باشقۇرۇش بىلىملىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- ◀ مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللار تېپىپ ئوقۇلىدۇ.
- «دليل إدارة الاجتماعات بقاعلية» د. مصطفى محمود أبو بكر.
- «كيف تفهم وتدير فريق عملك» محمد أحمد عبد الجواد.
- «كيف تنظم شؤونك وشؤون الآخرين» محمد أحمد عبد الجواد.
- «القيادة والتغيير» بشير الجابري.
- الإدارة وأخلاق المدير، محمد أحمد عبد الجواد.
- أسرار التميز الإداري والمهاري في حياة الرسول، محمد أحمد عبد الجواد.
- الطريق نحو التميز، محمد فتحي.

ئۈنۈنچى دەرس: پىكرى ئاڭ يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- ◀ تۆۋەندىكى ساھەلەر بويىچە پىكرى ئاڭنى ئۆستۈرۈش:
- 1. غەرب پىكرى پەلسەپىسى.
- 2. سىياسىي پىكرى.
- 3. ئىقتىسادىي پىكرى.
- 4. يېڭى دۇنيا سىستېمىسى پەلسەپىسى.
- 5. ئىسلام دۇنياسىدىكى ئىسلامىي ھەرىكەتلەرنىڭ ئىسلاھات پەلسەپەلىرى.

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- «النظام الدولي الجديد بين الواقع والتصور الإسلامي» ياسر أبو شبانه.

- شىمس الله تشرىق على الغرب/ سىجىموند ھونكى .
- جند الله ثقافة وأخلاقا . (سەئىد ھە ۋا)
- الطريق إلى جماعة المسلمين، با جابر .
- الموسوعة الحركية، فتحي يكن .
- «ئىسلام ئىدىيەسى ۋە چۈشەنچە كىرىزىسى» ئابدۇراھمان جامال .
- باشقا ئالاقىدار ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ .

ئون بىرىنچى دەرس: سىياسىي ئاڭ يېتىلدۈرۈش

▼ كۆزلەنگەن مەقسەت:

- سىياسىي پائالىيەت مەيدانلىرى .
- سىياسىي پائالىيەت ۋاستىلىرى .
- سىياسىي تەھلىل .
- ئومۇمەن دۇنيا مۇسۇلمانلىرىغا، خۇسۇسەن ئۇيغۇر مۇسۇلمانلىرىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان چوڭ سىياسىي ۋەقەلەر .
- ئۇيغۇر دىيارىدىكى ئىسلام مەۋجۇدىيىتى ۋە ئىسلام ھەرىكەتلىرىنىڭ يۈكسىلىش ۋە چۆكۈشىدە ئەرەب ۋە ئىسلام دۇنياسى سىياسەتلىرىنىڭ تەسىرى .
- دۇنيادىكى بېسىم كۈچلىرى (لوبىلار) .

▼ پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

- بۇ ھەقتە مۇناسىپ ماتېرىياللار تاللاپ ئوقۇلىدۇ .
- المبادئ الأساسية للتحليل السياسي، حامد عبد الماجد .

ئون تۆتىنچى دەرس: ئىبادەتلەرنى توغرا ئادا قىلىش ئەمەلىي پروگراممىسى

- تەربىيەلەنگۈچى ئىلگىرىكى باسقۇچلاردا كۆرسىتىلگەن بارلىق نىشان - غايىلەرنى ئەمەلگە ئاشۇرغاندىن سىرت، بۇ باسقۇچتا ئىبادەتلەرنى ئادا قىلىشتا ئۆزىگە تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ قويۇپ، باشقىلارغا ئۈلگە بولۇشى لازىم.
- بامدات نامىزى ئۈچۈن سەھەر ئويغىنىش.
- ئىمكانقەدەر بەش ۋاخ نامازنى مەسجىد تە ئوقۇش.
- نامازنى ئاللاھتىن ھەقىقىي قورققان ھالدا ئوقۇش.
- ئاز دېگەندە ھەپتەدە بىر - ئىككى كۈن روزا تۇتۇش.
- دۇئا ئىجابەت بولىدىغان ۋاقىتلاردا ئاللاھقا ھەقىقىي سېغىنغان ھالدا دۇئا قىلىش.
- شارائىت يار بەرگەن ھامان ھەج ۋە ئۆمرىنى ئادا قىلىشقا ئالدىراش.
- ئاز بولسىمۇ كىرىمىدىن مەلۇم پىرسەنت ئايرىپ، سەدىقە بېرىپ تۇرۇش.
- ئاز دېگەندە ئايدا بىر قېتىم كېچىلىك تەھەججۇت نامىزى ئوقۇش.
- نەپلە ئىبادەتلەرنى قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش.
- ئاز دېگەندە قۇرئان كەرىمنى ئايدا بىر قېتىم خەتمە قىلىش.
- قىيىن ئەھۋال، غەم - قايغۇلۇق كۈنلەرنى ناماز ۋە قۇرئان ئوقۇش ئارقىلىق يېنىكلىتىش.

ئون بەشىنچى دەرس: گۈزەل ئەخلاق ئۆزلەشتۈرۈش ئەمەلىي پروگراممىسى

◀ ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئاسان بولسۇن ئۈچۈن ، بۇ پروگراممىنى ئۈچ تارماققا بۆلدۇق :

1. نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى .
2. مۇئامىلە پروگراممىسى .
3. مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى .

1 - نەپسىنى پاكلاش پروگراممىسى:

- ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا ئالدىراش ، قىلغان ئىشنى ئاللاھنىڭ رازىلىقىنى كۆزلەپ ئۆنۈملۈك بولۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش .
- كۈندە دېگۈدەك مەلۇم مىقداردا قۇرئان تىلاۋەت قىلىپ تۇرۇشقا ئادەتلىنىش .
- پەرز ۋە ھەر خىل ئىبادەتلەرنى ئادا قىلغاندا روھنى پاكلاشنى مەقسەت قىلىش .
- قەلب ساغلام ، دىل يۇمشاق بولغان ۋاقىتلارنى غەنىمەت بىلىپ ئاللاھقا تېخىمۇ يېقىن بولۇش .
- ئۆزىنى ئۆزى تەربىيەلەش ۋە سەۋىيىسىنى ئاشۇرۇشقا چىنىقىش .
- ئۆزىنى پىداكارلىق ۋە قۇربان بېرىشكە ئادەتلەندۈرۈش .
- سۈرە فاتھەدىكى «رەببىمىز! ساڭلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم تىلەيمىز» دېگەن ئايەتنىڭ تۆۋەندىكى

مەرتىۋىلىرىنى قولغا كەلتۈرگەن ياكى كەلتۈرمىگەنلىكىنى تەكشۈرۈپ بېقىش؛ (ھارامدىن قېچىش)، (شۈبھىدىن يىراق بولۇش)، (ھارامغا دەسسەپ قېلىشنى خەتەرلىك بىلىش)، (ئۆتۈنۈش)، (كەمتەر)، (ئىرادە)، (ئېھسان)، (پەزىلەت)، (خاتىرجەملىك)، (قىزغىن سۆيۈش)، (سۈزۈكلۈك)، (ھايال-تلىق)، (سەۋەبىنى قىلىش)، (قايتىدىن تەۋبە قىلىش)

2 - مۇئامىلە پروگراممىسى:

ئائىلىسىدە:

- ئاتا - ئانىسىغا ياخشىلىق قىلىش ۋە ئۇلارغا قارىتا ئۆتەشكە تېگىشلىك مەجبۇرىيەتلىرىنى تولۇق ئادا قىلىش.
- ئەر - خوتۇن ھەر ئىككى تەرەپ ئىسلام كۆرسەتكەن تۇرمۇشتىكى مەجبۇرىيەتلەرنى تولۇق ئادا قىلىش ۋە بىر - بىرىنىڭ ئۈستىدىكى مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلىشقا ياردەملىشىش.
- ھەپتىدە بىر كۈن ئائىلە ئۈچۈن مەخسۇس ۋاقىت ئاجرىتىش.

قېرىنداشلىرى بىلەن بولىدىغان مۇئامىلە:

- قېرىنداشلىق مۇناسىۋەتنى مۇستەھكەملەش ۋە قېرىنداشلىرىغا قىزغىن مۇئامىلە قىلىش.
- قېرىنداشلىرى كەمچىلىكىنى كۆرسىتىپ قويسا، كەڭ قور-ساقلىق بىلەن قوبۇل قىلىش.
- تەڭنۇشلىرى ۋە قوشنىلىرىنى ئىززەتلەش.
- ئوخشىمىغان قاراشتىكىلەرگە كەڭ قورساق بولۇپ، ئۆزئارا

مېھرى - مۇھەببەتنى ساقلاش .

خىزمەت ۋە مەسئۇلىيەت ئورنىدا:

- قول ئاستىدىكىلەرگە ياكى مەسئۇلىيەت دائىرىسىدىكىلەرگە كەمتەرلىك بىلەن مۇئامىلە قىلىش .
- ۋەدىسىگە ۋاپا قىلىش .
- قەرزنى كەينىگە سوزماسلىق .
- قېرىنداشلىرىدىن نەسىھەت قىلىشنى تەلەپ قىلىش .
- مىننەت قىلماسلىق .
- ھەرقانداق مۇئامىلىدە كېڭەشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە باشقىلارنىمۇ شۇنىڭغا ئۈندەش .
- مەسلىھەت سورىغانلارغا سەمىمىي مەسلىھەت بېرىش .
- ھەر ئىشتا ئادىل بولۇپ، يامان ئىشلارغا كۆز يۇمماسلىق، غەزەبلەنگەندىمۇ ئادىل بولۇپ، ياخشىلىقلارنى ئۈنتۈماسلىق .

ئاۋام بىلەن بولىدىغان مۇئامىلە:

- ئىشەنچلىك بولۇش .
- كىشىلەرنىڭ ئەزىيەتلىرىگە سەۋر قىلىپ، ياخشىلىقىغا رەھمەت ئېيتىش .
- باشقىلار بىلەن رەنجىشىپ قېلىشتىن ئىلگىرىكى قىلغان ياخشىلىقنى ئۈنتۈماسلىق .
- يامانلىققا ياخشىلىق بىلەن جاۋاب قايتۇرۇش .
- رەنجىشىپ قالغانلار ئارىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ قويۇش .

3 - مۇسۇلمان شەخس يېتىلدۈرۈش پروگراممىسى:

- ئىسلام پىكىرنى تارقىتىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىش .
- يېڭى ۋە مۇھىم خەۋەرلەرنى بىلىشكە ئىنتىلىش .
- ئاڭلىغان خەۋەر ۋە مەلۇماتلارنىڭ راست - يالغانلىقىنى ئېنىقلاپ بېقىش .
- كۆزقاراشنىڭ ھەر خىل بولۇشىنى قوبۇل قىلىش .
- خاتالىقنى ئېتىراپ قىلىپ، تەنقىد ۋە نەسىھەتنى قوبۇل قىلىش .
- پىكىر ۋە ئىشلىرىدا تەرتىپلىك بولۇپ، قىلغان ۋەدىسىگە ۋاپا قىلىش .
- ئۆزلىكىدىن ئاكتىپ بولۇپ، ئۆگەنگەننى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئالدىراش .
- دەۋەت ساھەسىدە باشقىلاردىن ئالاھىدە ئۈستۈنلۈكنى ئىگەللەشكە تىرىشىش .
- ئۆز كەسپىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قازىنىش .
- يولۇققان قىيىنچىلىقلارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۇنى ھەل قىلىش ئۈچۈن پىكىر بېرىشكە ئالدىراش .
- قىلىۋاتقان خىزمەتنىڭ نەتىجىسىنى كۆرۈشكە ئالدىرماسلىق .
- ھەر ئىشتا ئەتراپلىق ئويلىنىش ۋە ئېغىر بېسىق بولۇش .
- ھەر ئىشتا ساغلام، ئېستېتىكىلىق تۇيغۇغا ئىگە بولۇش .

ئون ئالتىنچى دەرس: ئەمەلىي پائالىيەت پروگراممىلىرى

1. ئۆزى قانائەت قىلغان پىكىرنىڭ ئەمەلىيلەشىشى ئۈچۈن ئۈستىدىكى مەجبۇرىيەتنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئادا

1. قىلىش .
2. قىلغان خىزمىتىدىن پەقەتلا ئاللاھنىڭ رازىلىقىنى كۆزلەش .
3. ئۆز ساھەسىدە ئۆلگىلىك شەخسكە ئايلىنىش .